

Nya miljarder till välfärden

Måndag den 20 januari svarade regeringen på Vänsterpartiets krav på mer pengar till kommuner och regioner. Sju och en halv miljarder kronor extra ska satsas på att stärka den hårt pressade kommunsektorn och trygga medborgarnas tillgång till en bra vård, skola och omsorg.

Detta är ett viktigt steg i rätt riktning som Vänsterpartiets har fått regeringen att lägga fram. Frågan är i skrivande stund inte avgjord i riksdagen och slutsumman till Uppsala därmed inte känd. Sju och en halv miljarder är en mindre summa än vad Vänsterpartiet begärde till välfärden men med tanke på de besparingar som minoritetsstyret vill tvinga på Uppsala kommun känns det ändå hoppfullt. Vi vill att välfärdspengarna ska användas till att förhindra varje nedskärning som går och inte bara läggas på hög.

Med anledning av ovanstående vill jag ställa följande frågor till kommunstyrelsens ordförande:

- hur avser minoritetsstyret fördela resurserna?
- kommer styret att säkerställa att resurserna läggs på välfärden och inte på att öka kommunens resultat/vinst?

Tobias Smedberg (v)



Svar på interpellation från Tobias Smedberg (V) om välfärdspengar

Tobias Smedberg (V) ställer ett antal frågor om potentiella välfärds miljarder.

Osäkerhet råder fortfarande när det gäller riksdagens beslut om mer pengar till kommunsektorn. För en långsiktigt hållbar ekonomi behöver vi ha långsiktiga förutsättningar och till exempel måste det vara tydligt om medel som eventuellt skjuts till under 2020 också finns kvar 2021 och kommande år.

I budget för 2020 sköts betydande resurser till för de verksamheter som hade underskott. Detta kunde vi göra, trots att det sent under 2019 beslutades om ny kostnadsutjämning för kommuner och regioner, vilket för Uppsalas del innebar en försämring för 2020 på drygt 50 mnkr. När förändringen är fullt ut genomförd 2023 kommer vi att ha tappat närmare 300 mnkr vid tidigare utjämningsmodell.

Självklart välkomnar jag nya resurser för utmaningar i välfärden men vi måste säkra att de används på bästa sätt. Det tror jag också att kommunens skattebetalare förväntar sig. Det absolut viktigaste är att verksamheten har långsiktiga och hållbara planeringsförutsättningar att förhålla sig till. Om vi nu får medel under 2020 så är det välkommet, särskilt då läget är mycket ansträngt. I den mycket färskaste skatteprognosen från SKL tappar Uppsala ca 43 mnkr redan 2020 och jämfört med prognosen i mål och budget tappar Uppsala 60 mnkr i intäkter år 2021 och något lägre åren därefter. Detta innebär att merparten av intäkterna från de utlovade statsbidragen kommer att ätas upp av ett intäktsbortfall.

Efter mars månad gör vi den första större samlade prognosen och då vet vi mer om hur verksamheterna har klarat sitt uppdrag hittills i år. Det skulle därför vara rent oansvarigt att göra utfästelser här idag.

Vi måste ha grundliga analyser kring var och hur pengarna behövs mest och det handlar om det längre perspektivet. Självklart välkomnar jag de aviserade extra välfärdspengarna men de behöver finnas där långsiktigt och vi vet att det egentligen skulle behövas ännu mer pengar.

Vi har under ett antal år arbetat hårt med ekonomistyrning och kostnadseffektivitet. Vårt mål har varit att vi ska ligga i linje eller under referenskostnaden. Hade vi inte gjort den resan hade det saknats ytterligare 700 mnkr. Detta är något jag stolt över och något jag vill hålla i. Verksamhet som ständigt omprövas och utvecklas så att vi säkerställer framtidens resurser till välfärden.

Erik Pelling (S)

Kommunstyrelsens ordförande

Interpellation om Försvarsmaktens expansion och cykelvägen vid Ulva kvarn

Från att vilja avveckla Försvaret på Ärna har Staten istället bland annat börjat stärka landets försvarsförmåga på Ärna. Några partier var tillräckligt förutseende att inse detta behov och agerade tydligt mot staten om att en civilflygplats inte var rätt väg att gå. Försvaret är mycket viktigt för landets säkerhet och för vår tekniska näringslivsutveckling. Samtidigt ligger Ärna försvarsområde mycket centralt i Uppsala. I flera fall har Försvarsmakten lagt in sitt veto mot kommunala byggplaner. Bland annat mot vindkraftsparker samt mot höjden på planerade byggen. De processer som tillämpas för prövning av Försvarets veto upplever jag som mycket kostsamma då Försvarsmakten idag enbart ger sin syn på ett begärt bygglov i samband med att ett konkret förslag finns. I ljuset av att Uppsalas exploateringsbara ytor kraftigt begränsas av Försvarsmaktens intressen och stora naturskyddade områden är det viktigt för Uppsala att förbättra samarbetet med Försvarsmakten.

Uppsala kommun, och svenska staten, har lagt ner mycket pengar på att bygga en för många efterlängtd fullständig cykelväg längs Fyrisån mellan Bälinge och Uppsala. Kostnaderna är kopplade till utredningar samt bygge av delar av den av många önskade sträckan. Under Alliansens ledning fram till 2014 anklagade främst Socialdemokraterna, genom kommunalrådet Erik Pelling, Alliansen för att stoppa färdigställandet av cykelvägen. Dåvarande ordföranden för Gat- och Samhällsmiljönämnden, Stefan Hanna, redogjorde gång efter gång om sakfrågan och att Försvaret av säkerhetsskäl inte accepterade färdigställandet av cykelvägen. Spaltmeter av insändare och debattartiklar har skrivits i frågan. Sjukt nog fler insändare och debattartiklar än kopplat till den planerade gigantiska investering i kapacitetsstark kollektivtrafik i Södra Uppsala stad. Väldigt många av debattinläggen om cykelvägen var undertecknade av nuvarande kommunfullmäktiges ordförande, Erik Pelling. Nu har Socialdemokraterna styrt Uppsala i fem år. Socialdemokraterna, under ledning av Erik Pelling, hävdade hela tiden att det skulle vara enkelt att färdigställa cykelvägen om man bara ville.

Jag frågar kommunstyrelsens ordförande, Erik Pelling:

1. Vilka konsekvenser är kopplade till Försvarets/Flygvapnets expansionsplaner för Uppsala kommuns stadsbyggnadsutveckling?
2. På vilket sätt försöker Uppsala kommun utveckla samarbetet med Försvarsmakten för att underlätta stadsbyggnadsarbetet?
3. ~~Varför har inte Socialdemokraterna efter alla sina löften efter fem år vid makten ens påbörjat färdigställandet av den önskade cykelvägen vid Ulva kvarn?~~

Stefan Hanna
Kommunalråd

§ 8

Inlämnade interpellationer 27 januari 2020

KSN-2020-00024

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** fråga 1 i interpellation om el-sparkcyklar från Linnea Bjuhr (SD) inte får ställas men i övrigt får interpellationen framställas och besvaras vid fullmäktiges kommande sammanträde den 24 februari,
2. **att** fråga 3 i interpellation om Försvarsmaktens expansion och cykelvägen vid Ulva kvarn från Stefan Hanna (-) inte får ställas men i övrigt får interpellationen framställas och besvaras vid fullmäktiges kommande sammanträde den 24 februari,
3. **att** fråga 5 och 6 i interpellation om kvalitet kopplat till Särskilda boenden för äldre från Stefan Hanna (-) inte får ställas men i övrigt får interpellationen framställas och besvaras vid fullmäktiges kommande sammanträde den 24 februari,
4. **att** interpellation om samarbete kopplat till utmärkelserna årets Uppsalabo, årets mest kreativa Uppsalabo och årets marknadsförare av Uppsala från Stefan Hanna (-) inte får framställas,
5. **att** fråga 3 i interpellation om upphandling av matdistribution till människor med rätt till hemtjänst från Stefan Hanna (-) inte får ställas men i övrigt får interpellationen framställas och besvaras vid fullmäktiges kommande sammanträde den 24 februari, samt
6. **att** övriga listade interpellationerna får framställas och besvaras vid fullmäktiges kommande sammanträde den 24 februari 2020.

Reservation

Stefan Hanna (-) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande och lämnar följande skriftliga reservation:

Jag reserverade mig helt mot att interpellationen om utmärkelserna inte ansågs ligga inom kommunens ansvarsområden. Profilerings och varumärkesutveckling av Uppsala kommun ingår självklart i kommunens ansvarsområden.

Yrkande

Stefan Hanna (-) yrkar avslag på presidiets förslag till beslut i att-sats 2-5 och yrkar att de interpellationerna ska få ställas i sin helhet.

Beslutsgång

Ordföranden väljer att ställa var och en av att-satserna i kommunfullmäktiges presidiums förslag mot avslag.

Ordföranden ställer först att-sats 1 i presidiets förslag mot avslag och finner att kommunfullmäktige bifaller presidiets förslag.

Ordföranden ställer därefter att-sats 2 i presidiets förslag mot avslag och finner att kommunfullmäktige bifaller presidiets förslag.

Ordföranden ställer därefter att-sats 3 i presidiets förslag mot avslag och finner att kommunfullmäktige bifaller presidiets förslag.

Ordföranden ställer därefter att-sats 4 i presidiets förslag mot avslag och finner att kommunfullmäktige bifaller presidiets förslag.

Ordföranden ställer därefter att-sats 5 i presidiets förslag mot avslag och finner att kommunfullmäktige bifaller presidiets förslag.

Ordföranden ställer därefter att-sats 6 i presidiets förslag mot avslag och finner att kommunfullmäktige bifaller presidiets förslag.

Sammanfattning

Fråga 1 i interpellation om el-sparkcyklar från Linnea Bjuhr (SD) avser en uppgift för en annan myndighet och är inte en del av kommunens kompetens. Därför föreslås att den inte får ställas.

Fråga 3 i interpellation om Försvarsmaktens expansion och cykelvägen vid Ulva kvarn från Stefan Hanna (-) är riktad till och gäller Socialdemokraterna, inte en ordförande i en nämnd eller bolag. Därför föreslås att den inte får ställas.

Fråga 5 och 6 i interpellation om kvalitet kopplat till Särskilda boenden för äldre från Stefan Hanna (-) är oprecist formulerade och saknar ett bestämt innehåll. Därför föreslås att de inte får ställas.

Interpellation om samarbete kopplat till utmärkelserna årets Uppsalabo, årets mest kreativa Uppsalabo och årets marknadsförare av Uppsala från Stefan Hanna (-) gäller inte kommunens verksamhet. Därför föreslås att den inte får ställas.

Fråga 3 i interpellation om upphandling av matdistribution till människor med rätt till hemtjänst från Stefan Hanna (-) är oprecis och kan inte sägas ha ett bestämt innehåll. Därför föreslås att den inte får ställas.

Inlämnade interpellationer:

- Interpellation om ökad ekonomisk press ger ökad stress i socialnämnden från Per-Olof Forsblom (V)
- Interpellation om el-sparkcyklar från Linnea Bjuhr (SD)
- Interpellation om driftskostnader för idrottsanläggningar från Stefan Hanna (-)
- Interpellation om kvalitet kopplat till Särskilda boenden för äldre från Stefan Hanna (-)
- Interpellation om upphandling av matdistribution till människor med rätt till hemtjänst från Stefan Hanna (-)
- Interpellation om samarbete kopplat till utmärkelserna årets Uppsalabo, årets mest kreativa Uppsalabo och årets marknadsförare av Uppsala från Stefan Hanna (-)
- Interpellation om att skapa en "Vackra stigen" i Uppsala från Stefan Hanna (-)
- Interpellation om språkkunskaper inom kommunal omsorgsverksamhet från Stefan Hanna (-)
- Interpellation om investerarpolicy från Stefan Hanna (-)
- Interpellation om Försvarsmaktens expansion och cykelvägen vid Ulva kvarn från Stefan Hanna (-)
- Interpellation om bidrag till Ibn Rushd från Jonas Segersam (KD)
- Interpellation om sexuella trakasserier och övergrepp i kommunens verksamheter från Lovisa Johansson (FI)
- Interpellation om hbtq-diplomering från Hanna Victoria Mörck (V)
- Interpellation om kuratorer från Hanna Victoria Mörck (V)
- Interpellation nya miljarder till välfärden från Tobias Smedberg (V).

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Datum:
2020-02-17

Kommunstyrelsen
Erik Pelling

Svar på interpellation från Stefan Hanna (-) om försvarsmaktens expansion

Stefan Hanna (-) ställer ett antal frågor om försvarsmaktens expansion kopplat till Uppsalas stadsbyggnad.

Vilka konsekvenser är kopplade till Försvarets/Flygvapnets expansionsplaner för Uppsala kommuns stadsbyggnadsutveckling?

Försvarsmakten har inte aviserat ytterligare skyddsavstånd eller andra restriktioner på grund av den expansion som sker vid Uppsala garnison/Uppsala övningsflygplats vid Ärna, eller annorstädes.

På vilket sätt försöker Uppsala kommun utveckla samarbetet med Försvarsmakten för att underlätta stadsbyggnadsarbetet?

Vi arbetar huvudsakligen genom Länsstyrelsen, som samordnar de statliga intressena. Försvarsmakten svarar också direkt på mer precisa frågor när vi har sådana. Både Såväl Försvarsmakten som Länsstyrelsen är väl medvetna om problemet hur höjdbegränsningarna för ny bebyggelse, som faller ut av riksintresset, hanteras i aktuell förordning.

Vi har även kontakt med regeringskansliet när det gäller eventuell påverkan på byggnadshöjder inom de sydöstra stadsdelarna, där en fördjupad översiktsplan nu tas fram. Slutligen har vi påtalat för myndigheten för samhällsskydd och beredskap att stamnätet för el-överföring borde få status av riksintresse för totalförsvaret.

Erik Pelling (S)

Kommunstyrelsens ordförande



INTERPELLATION ANGÅENDE RÅN OCH FÖRNEDRING AV UNGA BROTTSOFFER

”UNGA KRIMINELLA SKA FÅNGAS UPP TIDIGARE” är den braskande förstasidesrubriken i UNT den 17 februari.

I SVT:s AGENDA den 16 februari kunde vi ta del av en skrämmande verklighet där ungdomar, framför allt med svensk bakgrund, blivit offer för rån och förnedring. Jag utgår ifrån att alla har vidareutbildat sig i frågan genom att se programmet. Programmet finns på SVT Play fram till 30 juni.

Vidare skriver UNT: ”Som UNT har rapporterat ökar ungdomsbrottsligheten kraftigt i Uppsala. Även otryggheten har vuxit, inte minst bland tjejer”.

När brottsligheten drabbar våra barn och barnbarn, innebär det hot mot våra allra innersta och mest fundamentala värderingar.

I slutet av januari hölls ett krismöte, där alla förvaltningar var samlade. UNT:s rapportering från mötet visa en fullständig vilsenhet från kommunens sida. Citat som: ”Alla verksamheter i Uppsala kommun kan göra mer för att öka tryggheten och minska brottsligheten”, ”att jobba hårdare mot kriminalitet” samt ”Det behöver bli flera orosanmälningar”. Socialtjänsten rapporterar att ”vi håller på att se över vad vi kan göra annorlunda ... men vad vi ska förändra är för tidigt att säga”. Kommunen har sovit en djup Törnrosasömn.

Inom Sverigedemokraterna är vi ytterst oroade och frustrerade över att kommunen står fullständigt handfallen inför denna brottslighet. Det behövs kraftfulla åtgärder NU!

Sverigedemokraterna kommer att, i särskild skrivning, kräva att styret upprättar 1) en handlingsplan med 2) tydliga mål och aktiviteter samt att 3) måluppfyllelse och aktivitetsstatus avrapporteras vid varje kommunfullmäktigemöte tills annat beslutas.

Med ovanstående bakgrund ställer jag följande frågor till kommunstyrelsens ordförande:

- ~~Hur ser statistiken ut år från år under perioden 2010-2019 avseende totala antalet ungdomsbrott där brottsoffret varit under 21 år med särredovisning av de brott där det förekommit inslag av förnedring av brottsoffren?~~
- Att bli utsatt för hot, rån, misshandel och förnedring skapar naturligtvis djupa trauman hos offren. Vilka insatser har kommunen gjort för att hjälpa brottsoffren?

Uppsala den 17 februari 2020

Anders Sehlin

Ledamot för Sverigedemokraterna

Kommunfullmäktige
ProtokollDatum:
2020-02-24

§ 57

Inlämnade interpellationer 24 februari 2020

KSN-2020-00024

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** interpellation om brott mot näringslivet i Uppsala kommun från Alexander von Uckermann (SD) inte får ställas,
2. **att** fråga 1 i interpellation angående rån och förnedring av unga brottsoffer från Anders Sehlin (SD) inte får ställas men i övrigt får interpellationen ställas och besvaras vid fullmäktiges nästa sammanträde den 30 mars,
3. **att** fråga 1 och 2 i interpellation om kommunens kommunikatörer från Kent Kumpula (SD), samt vad som gäller "eventuella externa kommunikatörer" i fråga 3 och 4 inte får ställas, men i övrigt får interpellationen ställas och besvaras vid fullmäktiges nästa sammanträde den 30 mars
4. **att** fråga 5 i interpellation om kommunrevisionens granskning av bostadsförsörjning samt hållbarhetsaspekter inom samhällsbyggnad från Stefan Hanna (-) inte får ställas men i övrigt får interpellationen ställas och besvaras vid fullmäktiges nästa sammanträde den 30 mars.
5. **att** övriga listade interpellationer får framställas och besvaras vid fullmäktiges kommande sammanträde den 30 mars 2020.

Beslutsgång

Ordföranden ställer ordförandens förslag till beslut mot avslag och finner att kommunfullmäktige bifaller ordförandens förslag.

Sammanfattning

Kommunfullmäktiges ordförande har gått igenom de inlämnade interpellationerna och lämnar här kommunfullmäktige sitt förstag till beslut.

I kommunfullmäktiges reglemente framgår att en interpellation:

1. ska avse ämnen som hör till fullmäktiges, en nämnds eller ett bolags handläggning,
2. får inte avse allmänpolitiska frågor,
3. får inte avse frågor som nämnderna enligt särskilda författningar självständigt

Justerandes signatur



Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige
ProtokollDatum:
2020-02-24

prövar,

4. bör endast väckas i frågor av större intresse för kommunen.

I kommunallagen framgår dessutom att en interpellation ska ha ett bestämt innehåll och vara försedd med motivering. Det framgår vidare av kommunallagen att interpellationer endast bör ställas i frågor av större intresse för kommunen. En interpellation får ställas av en ledamot och riktas till ordföranden i kommunstyrelsen, nämnd, fullmäktigeberedning eller bolag. Fullmäktiges ordförande lägger förslag till beslut om interpellationen får ställas eller inte. Fullmäktige beslutar i frågan utan föregående debatt.

Interpellation om brott mot näringslivet i Uppsala kommun från Alexander von Uckermann (SD) avser uppgifter som inte hör inte till fullmäktiges, en nämnd eller ett bolags handläggning. Den föreslås därför inte få ställas.

Fråga 1 i interpellation angående rån och förnedring av unga brottsoffer från Anders Sehlin (SD) hör inte till fullmäktiges, en nämnd eller ett bolags handläggning. Den föreslås därför inte få ställas.

Fråga 1 och 2 i interpellation om kommunens kommunikatörer från Kent Kumpula (SD) gäller enligt sin ordalydelse "alla kommunikationsrelaterat anställda/alla kommunikativt anställda". Det går inte att avgränsa den grupp anställda som interpellanten avser. Frågorna är alltför oprecisa för att interpellationen ska kunna sägas ha ett bestämt innehåll. De föreslås därför inte få ställas.

Fråga 3 och 4 i interpellation om kommunens kommunikatörer från Kent Kumpula (SD) gäller "eventuella externa kommunikatörer". Det går inte att förstå vad som avses med "eventuella externa kommunikatörer". Frågorna är alltför oprecisa för att interpellationen ska kunna sägas ha ett bestämt innehåll. De föreslås därför inte få ställas

Fråga 5 i interpellation om kommunrevisionens granskning av bostadsförsörjning samt hållbarhetsaspekter inom samhällsbyggnad från Stefan Hanna (-) är för oprecist formulerad för att kunna sägas ha ett bestämt innehåll. Den gäller dessutom något som inte är ett större intresse för kommunen. Den föreslås därför inte få ställas.

Justerandes signatur



Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige
ProtokollDatum:
2020-02-24**Inlämnade interpellationer:**

- Interpellation om brott mot näringslivet i Uppsala kommun från Alexander von Uckermann (SD)
- Interpellation angående rån och förnedring av unga brottsoffer från Anders Sehlin (SD)
- Interpellation om kommunens kommunikatörer från Kent Kumpula (SD),
- Interpellation om stöd till sexuellt utsatta barn från Linnea Bjuhr (SD),
- Interpellation om kommunrevisionens granskning av bostadsförsörjning samt hållbarhetsaspekter inom samhällsbyggnad från Stefan Hanna (-)
- Interpellation kopplad till kommunrevisionens granskning av kommunens mål och resultatstyrning från Stefan Hanna (-)
- Interpellation kopplad till kommunrevisionens granskning av kommunens arbete med etablering och integration från Stefan Hanna (-)
- Interpellation om lektorer i gymnasieskolan från Christopher Lagerqvist (M)
- Interpellation om rödmarkeringar från Ingela Ekrelus (V).

Justerandes signatur



Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Datum:
2020-03-13

Svar på interpellation angående rån och förnedring av unga brottsoffer

Anders Sehlin (SD) har ställt följande fråga till kommunstyrelsens ordförande.

Att bli utsatt för hot, rån, misshandel och förnedring skapar naturligtvis djupa trauman hos offren. Vilka insatser har kommunen gjort för att hjälpa brottsoffren?

Socialförvaltningen erbjuder stöd till unga brottsutsatta genom verksamheterna stödcentrum och medling, som båda organisatoriskt tillhör Ungdomsjouren. Båda verksamheterna kommer i kontakt med brottsoffer som upplever sig förnedrade i samband med brottet. Att bli utsatt för ett brott kan för många upplevas förnedrande oavsett brottets karaktär. Alla klienter, oavsett kön, ålder, ursprung eller karaktär av brott får ett likvärdigt bemötande och en kvalitativt och kvantitativt initialt likvärdig behandling. Eftersom behovet kartläggs kan individuella behov mötas upp i verksamheterna.

Stödcentrum

På stödcentrum kan unga brottsutsatta i åldern 13 till och med 20 år få stöd. Det kan handla om brott som personrån, misshandel, våldtäkt, olaga hot och ofredande. Även den som blivit vittne till ett brott, eller förälder till en ungdom som blivit utsatt för brott, kan få stöd och hjälp. Brottet behöver inte vara polisanmält. Verksamheten är kostnadsfri och personalen har tystnadsplikt.

Under 2019 besökte 205 ungdomar i åldern 13–17 år och 204 i åldern 18–20 år stödcentrum, det är en ökning med 18 procent jämfört med 2018. Ibland kan det vara kö på några veckor för att få stöd. Under 2019 aktualiserades ärenden av:

- Polis (51 st)
- Anhöriga (48 st)
- Skola/fritid (23 st)
- Ungdom (22 st)
- Socialtjänsten myndighet - rekommendation (18 st)
- BUP/Regionen (7 st)
- Övriga Råd och Stöd (5 st)

Stödcentrum erbjuder följande hjälp:

- Stödsamtal - Hjälp att bearbeta händelsen och att hantera känslor och reaktioner efteråt.
- Praktisk hjälp - I kontakten med polis, åklagare, försäkringsbolag och andra instanser. Det kan t.ex. handla om information och rådgivning i frågor om gången i en polisutredning och under en rättegång.
- Rådgivning - Till exempel hur man gör för att få ut ett skadestånd.

- Rättegångsstöd - Hjälp att förbereda sig både praktiskt och mentalt inför en eventuell rättegång. Ungdomarna erbjuds stödsamtal utifrån vad de bevittnat och stöd inför och under rättegången när de är kallade att vittna.
- Föräldrastöd – Stödcentrum erbjuder ett eller två stödsamtal till föräldrar för hjälp med att hantera den uppkomna situationen och känslorna kring att deras tonåring utsatts för brott.

Att jobba med unga brottsutsatta är meningsfullt i brottsförebyggande syfte. Det är inte ovanligt att ungdomar som utsatts riktar sin ilska mot sig själv eller agerar ut hat- och hämndkänslor genom våld mot andra och själva blir gärningsmän. Brottsoffrets psykiska reaktioner avviker inte från andra krisartade och traumatiska upplevelser. I samtalen får ungdomarna stöd att bearbeta hämndkänslor och förebygger på så sätt utvecklingen av ett destruktivt/kriminellt beteende.

Medling

Medling innebär att den som utsatts för ett brott och den som begått brottet får möjlighet att mötas och samtala om det som hänt. Syftet är att både den brottsutsatte och gärningspersonen ska få perspektiv på det som hänt, stöd i att hantera konsekvenserna och lättare kunna gå vidare efter händelsen. Gärningspersonen får ökad insikt om brottets konsekvenser och ges möjlighet att ta ansvar för gärningen gentemot den som blivit utsatt. Den brottsutsatte ges möjlighet att bearbeta brotts handlingen och kan exempelvis få svar på frågor kring det som hänt.

Medling bygger på att både brottsoffer och gärningsperson medverkar frivilligt. Det innebär att en opartisk medlare först träffar respektive part var för sig på ett s.k. förmöte. Vid förmötet får parterna information om medling och händelsen och man går igenom konsekvenser och känslor kring det som hänt. Medlaren undersöker också inställning till medling och anledningen till att personen vill medla. Det är först efter att förmöte skett med båda parter och parterna är positivt inställda till medlingsmöte som medling kan ske.

Sedan 2008 är kommunerna skyldiga att erbjuda medling i fall där gärningspersonen är under 21 år. Erbjudandet om medling gäller främst vid brott som begåtts av unga i åldern 12 till och med 20 år, enligt lagen om medling vid anledning av brott (2002:445).

Inom Uppsala kommun kan medling aktualiseras av:

- Socialtjänsten myndighet och Råd och stöd
- Stödcentrum för brottsutsatta
- Skola
- Polis
- Frivården
- SSPF (samverkan mellan socialtjänst, skola, polis och fritid)
- Den brottsutsatte eller dennes föräldrar

Under 2019 inkom 49 ärenden till medlingsverksamheten, vilket är en minskning med nästan 42 procent. Sammanlagt genomfördes 14 medlingar och 47 förmöten. Medlingsverksamheten får sina ärenden i huvudsak från skolor, socialtjänstens ungdomsbrottsgrupp samt polisen. Inflödet av ärenden är därför till stor del

avhängigt hur arbetssituation och flöden ser ut hos dessa aktörer. Omorganisationer, personalomsättningar och liknande hos dessa aktörer kan påverka inflödet av ärenden tillfälligt. Ett nära och gott samarbete sker dock mellan medlingsverksamheten och dessa aktörer för att på bästa sätt se till att så många medlingsärenden som möjligt kan remitteras och utföras. Trenden inledningsvis under 2020 ser dock positiv ut, hittills i år har 15 ärenden inkommit på två månader, att jämföras med fjolårets totala siffra om 47. I dagsläget är det inte kö till verksamheten.

Sedan februari 2020 erbjuds traditionell medling snabbt på plats på högstadieskolor i ärenden med unga lagöverträdare under 15 år där brott begåtts i anslutning till skola och brottet är polisanmält. Detta i ett led att komma in snabbt och förebygga både återfall i brott och hämndreaktion mellan unga samt erbjuda stöd till brottsutsatt.

Brottsofferjouren

Utöver ovanstående beslutade Socialnämnden 2017 om ett nytt treårigt verksamhetsbidrag till Brottsofferjouren. Bidraget för 2020 är på 447 000 kronor. Brottsofferjouren arbetar för att ge medmänskligt stöd, information och praktisk vägledning till brottsdrabbade, anhöriga och vittnen. Jouren arbetar för att de som drabbats av brott snabbt ska få den hjälp de behöver och få stöd att hitta vägen tillbaka. Alla brottsdrabbade ska få ett likvärdigt stöd så att de kan hantera rättsprocessens alla delar inkl. polisutredning, skydds- och skadestandsfrågor, försäkringsfrågor samt de psykiska, fysiska, sociala och existentiella konsekvenserna av ett brott.

Erik Pelling (S)

Kommunstyrelsens ordförande

Interpellation kopplad till kommunrevisionens granskning av bostadsförsörjning samt hållbarhetsaspekter inom samhällsbyggande

Bakgrund:

Ett utvecklingsområde som pekas ut är att kommunen borde formalisera en process och ta fram en rutin för bättre internremisser och dialoger mellan nämnder samt bolag för att säkerställa god samordning och belysa olika perspektiv på ett ärende. Det är mycket olyckligt att detta försämrades i förhållande till tidigare process genom att till exempel Stadsbyggnadsförvaltningen började presentera ett gemensamt remissvarsförslag till samtliga nämnder som tjänas av samma förvaltning. Den tidigare ordningen där nämndspecifika perspektiv gavs mer särskilt utrymme bidrog bättre till att fånga upp viktiga nämndspecifika perspektiv.

Ett Uppsala

Jag delar revisionens syn att det är viktigt att kommunens alla delar jobbar samlat och effektivt. Det är viktigt att inte kommunens bolag agerar som om de vore helt fristående verksamheter. Särskilt i ljuset av att kommunen bolagiserat viktiga delar för att samhällsplaneringen och underhållet av till exempel nya skolor och idrottsanläggningar. Det är anmärkningsvärt att ansvarsfördelningen mellan olika verksamheter är så otydlig att det uppstår problem mellan kommunstyrelsen/USAB och de enskilda bolagen. Särskilt allvarligt tycker jag att det är att den formella beslutsordningen inte alltid följs och konkreta oklarheter återkommande råder i ärenden om vilka beslut som ska fattas av kommunens nämnder respektive bolagens styrelser. Det finns uppenbarligen behov av ledningsutveckling inom kommunens styrning.

Genom att arbeta professionellt i projektform kan kommunen inkludera alla berörda delar av kommunkoncernen så effektivt som möjligt. Jag upprepar att det är anmärkningsvärt att kommunens olika delar fortfarande inte har etablerat tillräckligt goda samarbetsformer där dubbelarbete kan undvikas och där inga gränsdragningsproblem råder. Särskilt illa tycker jag det är att det fortfarande råder oklarheter om en nämnd eller ett bolag har ett visst ansvar. Med tanke på det enorma kommunledningskontor Uppsala kommun har borde kommunen ha effektiva beslutsprocesser som skyndsamt kan lösa ut oklarheter om ansvarsfördelningar.

Uppsalapaketet

Revisionen belyser många viktiga perspektiv vad avser hur Uppsala kommun förväntas växa befolkningsmässigt. Det är bland annat kloka reflektioner kopplade till Uppsalapaketet som bör tas på betydligt större allvar. Jag delar synpunkterna att tillväxtplanerna "inte främjar de reella behoven. Inte de reella numerära behoven, men inte heller de socioekonomiska behoven då de grupper som främst står för befolkningsökningen i Uppsala inte utgörs av resursstarka individer vilket tidigare kalkyler kanske i för stor utsträckning har räknat med. Marknadens krafter innebär också att nybyggnationer traditionellt utgör dyra boenden som i sin tur riktar sig till mer resursstark population."

Generationssegregation

Vad avser uppdragen som är kopplade till inriktningsbesluten till bostadsbyggande i Mål och budget anser jag att det är viktigt att kommunen inte bara vill utveckla utbudet av bostäder för äldre genom att verka för fler seniorbostäder med gemensamhetslokaler och moderna servicehus. Det finns mycket som talar för att samhället i stort tjänar mycket på att tänka och planera för mindre segregeringar. Med fördel kan till exempel äldre och yngre i

behov av prisvärda bostäder bo tillsammans i boendeformer där man delar vissa lokaler. Denna typ av lösningar börjar finnas och beskrivs ur många perspektiv som framgångsrika.

Jag frågar kommunstyrelsens ordförande:

- Avser du driva på för att vi återigen ska få mer nämndspecifika remissvars förslag till nämnder som delar förvaltningsorganisation?
- Vilka förbättringsförslag ser du som viktiga att genomföra för att den formella beslutsordningen alltid ska följas?
- Hur stor negativ påverkan på relevanta verksamheter anser du att det har när det återkommande sägs råda konkreta oklarheter i ärenden om vilka beslut som ska fattas av kommunens nämnder respektive bolagens styrelser?
- Borde inte kommunstyrelsens presidium och det omfattande kommunledningskontoret klara av att skyndsamt sortera ut oklarheter i ansvarsfrågor mellan nämnder och bolag?
- ~~Avser du att driva på för att hela kommunen ska börja arbeta professionellt i projektform?~~
- Hur ser du på kritiken om att Uppsalapaketet inte adresserar reella behov?
- Hur ser du på revisionens observation att det är många resurssvaga personer som blivit en del av Uppsala de senaste åren?
- Hur ser du på ambitionen att möjliggöra prisvärda hyresbostäder med inriktningen att äldre och yngre bor tillsammans i boendeformer där man delar vissa lokaler?

Stefan Hanna
Kommunalråd

§ 57

Inlämnade interpellationer 24 februari 2020

KSN-2020-00024

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** interpellation om brott mot näringslivet i Uppsala kommun från Alexander von Uckermann (SD) inte får ställas,
2. **att** fråga 1 i interpellation angående rån och förnedring av unga brottsoffer från Anders Sehlin (SD) inte får ställas men i övrigt får interpellationen ställas och besvaras vid fullmäktiges nästa sammanträde den 30 mars,
3. **att** fråga 1 och 2 i interpellation om kommunens kommunikatörer från Kent Kumpula (SD), samt vad som gäller "eventuella externa kommunikatörer" i fråga 3 och 4 inte får ställas, men i övrigt får interpellationen ställas och besvaras vid fullmäktiges nästa sammanträde den 30 mars
4. **att** fråga 5 i interpellation om kommunrevisionens granskning av bostadsförsörjning samt hållbarhetsaspekter inom samhällsbyggnad från Stefan Hanna (-) inte får ställas men i övrigt får interpellationen ställas och besvaras vid fullmäktiges nästa sammanträde den 30 mars.
5. **att** övriga listade interpellationer får framställas och besvaras vid fullmäktiges kommande sammanträde den 30 mars 2020.

Beslutsgång

Ordföranden ställer ordförandens förslag till beslut mot avslag och finner att kommunfullmäktige bifaller ordförandens förslag.

Sammanfattning

Kommunfullmäktiges ordförande har gått igenom de inlämnade interpellationerna och lämnar här kommunfullmäktige sitt förslag till beslut.

I kommunfullmäktiges reglemente framgår att en interpellation:

1. ska avse ämnen som hör till fullmäktiges, en nämnds eller ett bolags handläggning,
2. får inte avse allmänpolitiska frågor,
3. får inte avse frågor som nämnderna enligt särskilda författningar självständigt



Kommunfullmäktige
ProtokollDatum:
2020-02-24

prövar,

4. bör endast väckas i frågor av större intresse för kommunen.

I kommunallagen framgår dessutom att en interpellation ska ha ett bestämt innehåll och vara försedd med motivering. Det framgår vidare av kommunallagen att interpellationer endast bör ställas i frågor av större intresse för kommunen. En interpellation får ställas av en ledamot och riktas till ordföranden i kommunstyrelsen, nämnd, fullmäktigeberedning eller bolag. Fullmäktiges ordförande lägger förslag till beslut om interpellationen får ställas eller inte. Fullmäktige beslutar i frågan utan föregående debatt.

Interpellation om brott mot näringslivet i Uppsala kommun från Alexander von Uckermann (SD) avser uppgifter som inte hör inte till fullmäktiges, en nämnd eller ett bolags handläggning. Den föreslås därför inte få ställas.

Fråga 1 i interpellation angående rån och förnedring av unga brottsoffer från Anders Sehlin (SD) hör inte till fullmäktiges, en nämnd eller ett bolags handläggning. Den föreslås därför inte få ställas.

Fråga 1 och 2 i interpellation om kommunens kommunikatörer från Kent Kumpula (SD) gäller enligt sin ordalydelse "alla kommunikationsrelaterat anställda/alla kommunikativt anställda". Det går inte att avgränsa den grupp anställda som interpellanten avser. Frågorna är alltför oprecisa för att interpellationen ska kunna sägas ha ett bestämt innehåll. De föreslås därför inte få ställas.

Fråga 3 och 4 i interpellation om kommunens kommunikatörer från Kent Kumpula (SD) gäller "eventuella externa kommunikatörer". Det går inte att förstå vad som avses med "eventuella externa kommunikatörer". Frågorna är alltför oprecisa för att interpellationen ska kunna sägas ha ett bestämt innehåll. De föreslås därför inte få ställas

Fråga 5 i interpellation om kommunrevisionens granskning av bostadsförsörjning samt hållbarhetsaspekter inom samhällsbyggnad från Stefan Hanna (-) är för oprecist formulerad för att kunna sägas ha ett bestämt innehåll. Den gäller dessutom något som inte är ett större intresse för kommunen. Den föreslås därför inte få ställas.

Justerandes signatur



Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige
ProtokollDatum:
2020-02-24**Inlämnade interpellationer:**

- Interpellation om brott mot näringslivet i Uppsala kommun från Alexander von Uckermann (SD)
- Interpellation angående rån och förnedring av unga brottsoffer från Anders Sehlin (SD)
- Interpellation om kommunens kommunikatörer från Kent Kumpula (SD),
- Interpellation om stöd till sexuellt utsatta barn från Linnea Bjuhr (SD),
- Interpellation om kommunrevisionens granskning av bostadsförsörjning samt hållbarhetsaspekter inom samhällsbyggnad från Stefan Hanna (-)
- Interpellation kopplad till kommunrevisionens granskning av kommunens mål och resultatstyrning från Stefan Hanna (-)
- Interpellation kopplad till kommunrevisionens granskning av kommunens arbete med etablering och integration från Stefan Hanna (-)
- Interpellation om lektorer i gymnasieskolan från Christopher Lagerqvist (M)
- Interpellation om rödmarkeringar från Ingela Ekrelus (V).

Justerandes signatur



Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Datum:
2020-05-18

Svar på interpellation om kommunrevisionens granskning av bostadsförsörjning samt hållbarhetsaspekter inom samhällsbyggande

Stefan Hanna (-) har ställt en mängd frågor kopplade till kommunrevisionens granskning av bostadsförsörjning samt hållbarhetsaspekter inom samhällsbyggande.

Kommunrevisionens rapport Granskning av bostadsförsörjning och hållbart samhällsbyggande (2019) belyser viktiga aspekter av hur Uppsala kommun förväntas växa befolkningsmässigt. Det finns bland annat reflektioner kopplade till Uppsalapaketet som viktiga att följa i det fortsatta arbetet.

Om bostadsförsörjningen

Det finns enligt Boverket ett reellt bostadsbehov i Stockholmsregionen (inklusive Uppsala) som Uppsalapaketet kan medverka till att svara upp mot. Boverkets beräknar byggbehovet till drygt 640 000 nya bostäder för riket under tioårsperioden 2018–2027, det vill säga cirka 64 000 nya bostäder per år i genomsnitt. Detta ska svara mot en ökad befolkning, dagens underskott och en viss vakansgrad.

De regionala byggbehovsberäkningarna visar att det föreligger ett byggbehov i 38 av de ”funktionella arbetsmarknadsregionerna”, medan det i övriga 22 regioner inte alls behöver byggas med hänsyn till befolkningsutvecklingen. Byggbehovet är koncentrerat till vissa delar av landet. De tre storstadsregionerna; Stockholm-Uppsala, Göteborg och Malmö-Lund, står för 76 procent av byggbehovet. För Stockholm-Uppsala görs beräkningen att det behöver byggas 287 700 bostäder eller motsvarande 10,5 per 1 000 invånare och år.

Uppsala kommun kan därför välja att ta ansvar i en vidare mening än att enbart arbeta i linje med en befolkningsprognos som bygger på historiska utvecklingstal, när bostadsbristen är påtaglig i ett större närområde.

Det är ett stort problem att betalningsförmågan inte matchar efterfrågan på bostäder eftersom många hushåll inte kan möta nu aktuella nyproduktionspriser. Uppsala kommun provar olika sätt att hålla nere boendekostnaderna i nyproduktion i alla bostadsprojekt på kommunägd mark. Kommunen för kontinuerliga dialoger med byggaktörer om möjligheterna att bygga kostnadseffektivt. Kommunen tar löpande fram analyser av bostadsmarknaden och följer upp efterfrågan av bostäder.

De senaste årens inflyttningsnetto består i mindre grad än tidigare av ekonomiskt resursstarka personer. En stor del av befolkningsökningen kan förklaras av inflyttare

från andra länder, många i den målgruppen är unga. Befolkningsökningen består även i att många barn har fötts, det vill säga högre nativitet än mortalitet.

Uppsalapaketet och hållbar bostadsförsörjning

Uppsalapaketet innebär en unik möjlighet för Uppsala och utveckla ny och förebildlig kunskap om hållbart samhällsbyggande. Inom den process som pågår just nu med den fördjupade översiktsplanen för de sydöstra stadsdelarna finns goda möjligheter att möta bostadsbehoven och utveckla en variation av boendeformer. I FÖP:en föreslås till exempel olika upplåtelseformer samt en blandning av bostäder på kvartersnivå för att skapa förutsättningar för integration mellan olika grupper av människor.

Uppsalapaketet innebär inflyttning fr.o.m. 2025. Därefter planeras bostäder och stadsdelar utvecklas fram till 2050. Det är en lång period som sannolikt kommer att spänna över flera konjunkturcykler men gör det också möjligt att anpassa kraven efter behov och efterfrågan. Hur befolkningstillväxten kommer att se ut påverkas också av vilka arbeten som skapas inom kommunen. Uppsalapaketet handlar om många bostäder som kan skapas inom sammanhållna markområden utan förtätning. Det finns därmed också möjligheter att i verkligheten pröva olika modeller för att bygga hållbara stadsdelar, socialt, ekonomiskt och ekologiskt.

I en del av avtalet "Uppsalapaketet" regleras en lägsta andel hyresbostäder och en minsta andel av det med en maxhyra. "Minst 30 procent av bostäderna ska vara hyresrätter. Andelen bostäder med maximal hyra, normhyran, om 1450 kr/m² (indexregleras) ska vara minst 3 procent av det totala beståndet. Om det statliga investeringsstödet förändras genom att det höjs/sänks/uteblir, ska omräkning av normhyran ske efter de nya förutsättningarna."

Motverka segregation med hjälp av stadsbyggande

Det har i kommunen länge funnits mål om att minska segregationen, framförallt med fokus på att minska den socioekonomiska segregationen. Kommunen verkar för att minska segregation på en strategisk nivå genom att öka den sociala blandningen av olika hushåll till exempel genom att blanda upplåtelseformer, blanda lägenhetsstorlekar och få till en variation av boendeformer i olika geografier. Detta för att attrahera hushåll i livets olika skeden och med olika socioekonomi att bo nära varandra och att kunna flytta inom sitt närområde när livssituationen ändras. Det finns också flera goda exempel från andra kommuner där fastighetsägare skapat förutsättningar för möten i bostadshus mellan tex. studenter och äldre och mellan nyanlända och äldre som Uppsala kommun kan inspireras av.

Inom olika pågående stadsutvecklingsprojekt i Uppsala, till exempel i Gottsunda, finns uttalade ambitioner om att motverka segregation och öka tryggheten i stadsmiljön.

Kommunen har också ökat samarbetet med Uppsala universitet för att stärka kunskaperna om social hållbarhet, bostadsförsörjning, trygghet samt segregationsprocesser. Vid stadsbyggnadsförvaltningen finns nu tre postdoktorer från Institutet för bostads- och urbanforskning. Projektet Urban lab har också startats med samarbete kring social hållbarhet.

Exempel på pågående initiativ

Kommunen har en rad pågående initiativ med syfte att dels nyttja bostadsbeståndet bättre, utveckla nya boendeformer, minska ofrivillig ensamhet och skapa sociala möten:

- Markanvisning har gjorts till ett kollektivboende och en Byggemenskap i Rosendal, där ökad social gemenskap är ett uttalat syfte.
- I Uppsalas arbete med Studentboet sker matchning mellan student och hushåll som har rum över. Ett konkret exempel på möten mellan generationer.
- Ett annat pågående initiativ är Stadsmissionens arbete för att matcha nyanlända med hushåll som har bostadsutrymme över där kommunen har stöttat med finansiering.
- I ett Vinnovaprojekt genomfördes hösten 2019 en förstudie kring coliving-bostäder för äldre ensamstående kvinnor. Tanken var att tillskapa billiga bostäder för äldre ensamstående kvinnor på ett våningsplan i ett flerbostadshus. Idén drivs nu vidare inom Uppsalahem där kommunen utgör referensgrupp.

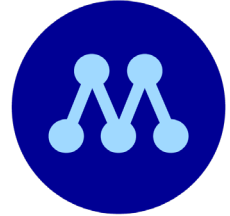
Styrning

Så som interpellanten mycket väl känner till har Uppsala kommun sedan länge gått från att skicka brev till varandra till att jobba tillsammans i gemensam beredning. En av anledningarna till införandet av den gemensamma beredningar var att remissförfarandet ledde till att synpunkter från nämnder och styrelser kom in för sent i processerna, och därför inte hade tillräckligt stor möjlighet att påverka beslut. Men den gemensamma beredningen kan absolut förbättras och arbete pågår med att stärka dialogen ytterligare mellan nämnder/bolag.

Ett ytterligare förbättringsområde inom styrningen är det pågående arbetet med att stärka kopplingen mellan Mål och budget och lokalförsörjningsplaneringen. Investeringsprocessen utvecklas generellt med en tydligare koppling till långsiktig planering och mål och budgetprocesserna för att säkerställa rätt prioritering både mellan och inom projekten samt att stärka kommunens finansiella mål. I kommunstyrelsens verksamhetsplan för 2020 har ett nämndmål tillförts i syfte att stärka den ekonomiska styrningen av såväl investeringsprojekt som andra projekt.

Erik Pelling (S)

Kommunstyrelsens ordförande



Interpellation från Christopher Lagerqvist (M) till Utbildningsnämndens ordförande Helena Hedman Skoglund (L) om lektorer i gymnasieskolan

För eleverna i gymnasieskolan är skickliga ämneslärare en av de viktigaste framgångsfaktorerna. Lärare som är kunniga inom sitt område och som kan inspirera till lärande är i kombination med elevens egen ambition avgörande för hög kvalitet i undervisningen och för elevens resultat. Mer behöver göras för att öka attraktiviteten i läraryrket och för att locka de bästa lärarna. I detta syfte införde Alliansen i Uppsala kommun en reform för lektorer i gymnasieskolan.

Lektorerna fick tre tilläggsuppgifter som motiverade löneökningen på 10 000 kr i månaden. De skulle (1) säkerställa regelbundna kontakter med forskningen och undervisningen vid universiteten i sitt skolämne, (2) regelbundet förmedla nya forskningsresultat i ämnet till sina kollegor i gymnasieskolan och (3) säkerställa de analytiska överlämningarna i ämnet mellan såväl grundskolan och gymnasieskolan som mellan gymnasieskolan och universitetet/arbetsmarknaden.

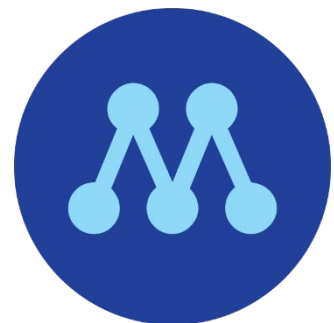
När nuvarande styre tog över fanns 30 lektorer i gymnasieskolan. De senaste åren har en tredjedel av dem försvunnit. I fem år har denna fråga inte följts av utbildningsnämnden och nu vittnar allt fler lärare om att lektorerna börjar släpa efter lönemässigt och söka sig bort från gymnasieskolan.

Mot denna bakgrund vill jag ställa följande frågor till Utbildningsnämndens ordförande:

- 1) Hur vill Du vårda och utveckla reformen med lektorer i gymnasieskolan?
- 2) Vill Du prioritera rekryteringen av lektorer i gymnasieskolan, så att dessa återigen blir 30 st eller fler?
- 3) Hur avser Du följa upp utfallen av lektorernas tilläggsuppgifter?

Uppsala den 11 februari 2020

Christopher Lagerqvist



Svar på interpellation gällande lektorer i gymnasieskolan

Christopher Lagerqvist (M) har i en interpellation ställt frågor avseende lektorer i gymnasieskolan.

Lagerqvists interpellation genomsyras av premissen att alltid funnits 30 st. lektorer i Uppsalas gymnasieskolor fram till dess att Mittenstyret tog över. Detta är felaktigt. Den kommunala reformen för lektorer som infördes avsåg 30 st. lektorer, men den siffran uppnåddes aldrig.

När Mittenstyret tillträdde 2019 fanns det 22 st. lektorer i gymnasieskolan och i dagsläget är samma siffra 21 st. lektorer, till följd av en pensionsavgång.

Nu till Christopher Lagerqvists frågor:

Hur vill Du vårda och utveckla reformen med lektorer i gymnasieskolan

Min uppfattning är att det finns en bred politisk enighet kring att fortsatt utveckla lektorsrollen. Våra erfarenheter i Uppsala, men även Statskontorets utvärderingar av kärriärlärrarreformen pekar på att det inte räcker med att befordra lektorer utan att det också måste finnas strukturer för dem att verka inom. Det gäller både strukturer i relation till lärosäten men även interna strukturer hos huvudmannen. Både inom skolformerna men också i relation till det 0–19 arbete utbildningsnämnden vill stödja.

Det är därför glädjande med den nationella försöksverksamhet, ULF (Utbildning, Lärande och Forskning), som vi nu deltar i som inte minst skapar andra förutsättningar för våra lektorer. Några exempel är att våra lektorer bjuds in till forskargrupper på Uppsala universitet, att forskningsdatabaser och kursutbud på forskarskolor tillgängliggörs samt att våra lektorer kan vara delaktiga i bland annat forskningsprojekt. Syftet med ULF är att utveckla former för praktisk forskning som i högre utsträckning utgår från professionens frågeställningar. Uppsala kommun har ett avtal med Uppsala universitet som reglerar ett samarbete med fokus på att bygga upp forskningsmiljöer hos huvudmannen och bland annat stärka lektorsrollen.

Vill Du prioritera rekryteringen av lektorer i gymnasieskolan, så att dessa återigen blir 30 st eller fler?

Det kommunala initiativ som både Moderaterna och Liberalerna drev ledde till vår unika satsning och finansiering av kommunala lektorer. Den formen har senare ersatts med nationella statsbidrag. Av detta följer att vi inte längre kan styra fristående huvudmän som innefattas i siffran 30 st. När det gäller kommunens lektorer har vi under perioden haft pensionsavgångar och en lektor som flyttat. Vi har även haft lektorer som arbetat kvar efter sin pension. Även om lektorsgruppen idag har anledning att känna mer tillförsikt än någonsin finns det all anledning att bevaka rekryteringsfrågan.

Min största oro rör däremot inte själva siffran utan fördelningen mellan ämnen. Nästan alla lektorer idag verkar inom de naturvetenskapliga ämnena och vi ser framförallt en obalans mellan skolformerna. Idag saknar både grundskolan och förskolan egna lektorer. Det är därför glädjande att grundskolan nu inventerat antalet lektorsbehöriga inom skolformen och har för avsikt att gå vidare med frågan.

Hur avser Du följa upp utfallen av lektorernas tilläggsuppdrag?

Genom att säkerställa en infrastruktur för både samarbetet med lärosäten men också internt inom huvudmannen skapar vi realistiska möjligheter för lektorsrollen. Vi kan då som huvudman även följa upp de uppdrag våra lektorer har. Det vi nu ser över tid är att vi går från ett läge där våra lektorer i huvudsak enbart undervisade till allt fler och tydligare utvecklingsuppdrag, vilket ger en allt bättre utväxling av lektorsrollen. Exempel på mer utvecklingsorienterade uppdrag är handledning av lärarprojekt, ledning av forskningscirklar, ledning av våra kommunala forskningsmiljöer, ämnesinriktat överlämningsarbete mellan grundskolan och gymnasiet och stöd till rektor inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Utan denna infrastruktur kan vi inte förvänta oss att lektorerna kan göra verklig skillnad eller skapa nödvändig legitimitet hos kollegor och rektorer.

Forskningsanknytning, ämnesfördjupning och överlämning är viktiga perspektiv på lektorsrollen. Goda ämneskunskaper är nödvändiga för att våra lärare ska kunna ge våra elever den bästa undervisningen. Nödvändig men inte tillräcklig. Det finns ett starkt forskningsstöd kring att lärare måste kombinera goda ämneskunskaper med en god ämnesdidaktisk förmåga och ett ledarskap i klassrummet. Detta behöver beaktas även i relation till uppföljning av lektorernas uppdrag och vid nyrekrytering. Karriärtjänster är viktiga, det behöver följas upp vad det innebär för kvalitetshöjning och hur detta förhåller sig till andra insatser.

Helena Hedman Skoglund (L)
Ordförande utbildningsnämnden

Interpellation om kommunens kommunikatörer

Den 18 september i år publicerade Uppsala Nya Tidnings politiska chefredaktör Sakine Madon en ledare med rubriken "Varför sväller Uppsalas kommunikationsstab?", vid artikelns publicering uppgick antalet kommunikationsrelaterade tjänstemän till hela 89 personer. Uppsala kommun har helt enkelt enormt många kommunikatörer anställda, och det är väldigt luddigt och oklart vad alla dessa kommunikatörer har för arbetsuppgifter varje månad.

Mattias Holmström (KD) lämnade in en interpellation i just den här frågeställningen alldeles nyligen, och jag upplevde inte att svaren han fick var tillfredställande.

Sverigedemokraterna skulle vilja se en fullständig redovisning av vad alla kommunens kommunikationsrelaterat anställda personer har kostat en specifik månad, och hur många personer det handlar om idag. Då menar vi att det ska vara lönekostnaden i brutto för samtliga anställda, med både arbetsgivaravgifter och undanlagda semesterlöner inkluderade. Kostnaden för alla eventuella externa kommunikatörer (inte anställda av kommunen), och alla reklambyråer som eventuellt har anlåtats i kommunikativt syfte samma månad, ska redovisas i en separat post.

Samma månad som redovisningen för alla dessa kostnader kommer från vill vi även ha en fullständig redovisning av vilka arbetsuppgifter och vilka kommunikationsuppdrag som alla anställda och eventuella externa kommunikatörer och reklambyråer har genomfört.

Enkelt förklarat... Hur mycket pengar handlar det om per månad, och vad får vi för pengarna?

Med anledning av ovanstående vill jag ställa följande frågor till kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling (S):

- ~~Vad har Uppsala kommun haft för kostnader för alla kommunikationsrelaterat anställda personer under november 2019?~~
- ~~Vad är det för arbetsuppgifter och kommunikationsuppdrag alla dessa kommunikativt anställda personer har genomfört under november 2019?~~
- Vad har Uppsala kommun haft för kostnader för alla eventuella externa kommunikatörer och reklambyråer under november 2019?
- Vad är det för arbetsuppgifter och kommunikationsuppdrag alla dessa eventuella externa kommunikatörer och reklambyråer har genomfört under november 2019?

Uppsala 9 december 2019

Kent Kumpula

Ledamot, Sverigedemokraterna

Kommunfullmäktige
ProtokollDatum:
2020-02-24

§ 57

Inlämnade interpellationer 24 februari 2020

KSN-2020-00024

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** interpellation om brott mot näringslivet i Uppsala kommun från Alexander von Uckermann (SD) inte får ställas,
2. **att** fråga 1 i interpellation angående rån och förnedring av unga brottsoffer från Anders Sehlin (SD) inte får ställas men i övrigt får interpellationen ställas och besvaras vid fullmäktiges nästa sammanträde den 30 mars,
3. **att** fråga 1 och 2 i interpellation om kommunens kommunikatörer från Kent Kumpula (SD), samt vad som gäller "eventuella externa kommunikatörer" i fråga 3 och 4 inte får ställas, men i övrigt får interpellationen ställas och besvaras vid fullmäktiges nästa sammanträde den 30 mars
4. **att** fråga 5 i interpellation om kommunrevisionens granskning av bostadsförsörjning samt hållbarhetsaspekter inom samhällsbyggnad från Stefan Hanna (-) inte får ställas men i övrigt får interpellationen ställas och besvaras vid fullmäktiges nästa sammanträde den 30 mars.
5. **att** övriga listade interpellationer får framställas och besvaras vid fullmäktiges kommande sammanträde den 30 mars 2020.

Beslutsgång

Ordföranden ställer ordförandens förslag till beslut mot avslag och finner att kommunfullmäktige bifaller ordförandens förslag.

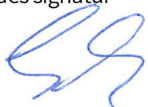
Sammanfattning

Kommunfullmäktiges ordförande har gått igenom de inlämnade interpellationerna och lämnar här kommunfullmäktige sitt förslag till beslut.

I kommunfullmäktiges reglemente framgår att en interpellation:

1. ska avse ämnen som hör till fullmäktiges, en nämnds eller ett bolags handläggning,
2. får inte avse allmänpolitiska frågor,
3. får inte avse frågor som nämnderna enligt särskilda författningar självständigt

Justerandes signatur



Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige
ProtokollDatum:
2020-02-24

prövar,

4. bör endast väckas i frågor av större intresse för kommunen.

I kommunallagen framgår dessutom att en interpellation ska ha ett bestämt innehåll och vara försedd med motivering. Det framgår vidare av kommunallagen att interpellationer endast bör ställas i frågor av större intresse för kommunen. En interpellation får ställas av en ledamot och riktas till ordföranden i kommunstyrelsen, nämnd, fullmäktigeberedning eller bolag. Fullmäktiges ordförande lägger förslag till beslut om interpellationen får ställas eller inte. Fullmäktige beslutar i frågan utan föregående debatt.

Interpellation om brott mot näringslivet i Uppsala kommun från Alexander von Uckermann (SD) avser uppgifter som inte hör inte till fullmäktiges, en nämnd eller ett bolags handläggning. Den föreslås därför inte få ställas.

Fråga 1 i interpellation angående rån och förnedring av unga brottsoffer från Anders Sehlin (SD) hör inte till fullmäktiges, en nämnd eller ett bolags handläggning. Den föreslås därför inte få ställas.

Fråga 1 och 2 i interpellation om kommunens kommunikatörer från Kent Kumpula (SD) gäller enligt sin ordalydelse "alla kommunikationsrelaterat anställda/alla kommunikativt anställda". Det går inte att avgränsa den grupp anställda som interpellanten avser. Frågorna är alltför oprecisa för att interpellationen ska kunna sägas ha ett bestämt innehåll. De föreslås därför inte få ställas.

Fråga 3 och 4 i interpellation om kommunens kommunikatörer från Kent Kumpula (SD) gäller "eventuella externa kommunikatörer". Det går inte att förstå vad som avses med "eventuella externa kommunikatörer". Frågorna är alltför oprecisa för att interpellationen ska kunna sägas ha ett bestämt innehåll. De föreslås därför inte få ställas

Fråga 5 i interpellation om kommunrevisionens granskning av bostadsförsörjning samt hållbarhetsaspekter inom samhällsbyggnad från Stefan Hanna (-) är för oprecist formulerad för att kunna sägas ha ett bestämt innehåll. Den gäller dessutom något som inte är ett större intresse för kommunen. Den föreslås därför inte få ställas.

Justerandes signatur



Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige
ProtokollDatum:
2020-02-24**Inlämnade interpellationer:**

- Interpellation om brott mot näringslivet i Uppsala kommun från Alexander von Uckermann (SD)
- Interpellation angående rån och förnedring av unga brottsoffer från Anders Sehlin (SD)
- Interpellation om kommunens kommunikatörer från Kent Kumpula (SD),
- Interpellation om stöd till sexuellt utsatta barn från Linnea Bjuhr (SD),
- Interpellation om kommunrevisionens granskning av bostadsförsörjning samt hållbarhetsaspekter inom samhällsbyggnad från Stefan Hanna (-)
- Interpellation kopplad till kommunrevisionens granskning av kommunens mål och resultatstyrning från Stefan Hanna (-)
- Interpellation kopplad till kommunrevisionens granskning av kommunens arbete med etablering och integration från Stefan Hanna (-)
- Interpellation om lektorer i gymnasieskolan från Christopher Lagerqvist (M)
- Interpellation om rödmarkeringar från Ingela Ekrelus (V).

Justerandes signatur



Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Svar på interpellation om kommunikatörer

Kent Kumpula (SD) har ställt frågor om kostnader för reklambyråer i november 2019.

- Vad har Uppsala kommun haft för kostnader för reklambyråer under november 2019?
- Vad är det för arbetsuppgifter och kommunikationsuppdrag dessa reklambyråer har genomfört under november 2019?

Nedan finns en konkret sammanställning.

- 184 000 kr – Reformklubben - Stöd i kommunikationsarbetet gentemot investerare och fastighetsbolag kopplat till Gottsunda Centrum
- 4 855,25 kr - Matador Kommunikation AB – flytt av monter
- 9 500 kr - Salgado Kommunikation AB – Annonsering sociala medier
- 22 950 kr- Södra Tornet Kommunikation AB – Produktion av affischer Bibliotek Uppsala
- 144 580 kr - Ohana Stockholm AB – Material till kvalitetsmässan

Erik Pelling (S)

Kommunstyrelsens ordförande

Interpellation kopplad till kommunrevisionens granskning av kommunens mål och resultatstyrning

Bakgrund:

Det är mycket bra att kommunstyrelsen i sitt yttrande till kommunrevisionen är tydlig med att kommunen behöver utveckla i sin mål- och resultatstyrning med ett större fokus på kloka målformuleringar och resultatuppföljning. Jag delar också att Uppsala kommun idag har för många styrdokument som i sig bidrar till att fokuseringen på huvudsaker blir för dåligt och uppföljningsarbetet onödigt administrativt tungt. Det känns mycket hoppfullt att det finns en ambition att förenkla och förtydliga den politiska styrningen. Ett sätt att förenkla och förtydliga mål och uppföljningsarbetet inom en kommun är att standardisera formaten maximalt. En del av detta standardiseringsarbete är med fördel att ta fram mallar för aktivitetsbaserade förbättringsplaner som redogör för vad en verksamhet fokuserar på för att öka kvaliteten i sin verksamhet och säkerställa att man klarar av sina uppdrag inom givna ekonomiska ramar.

Jag delar också behovet av att bättre bryta ner beslutade inriktningsmål i relevanta nämndmål. I flera av kommunrevisionens rapporter framgår det att styrningen inom kommunen är otydlig och det måste tas på allvar. En stor mängd styrdokument bidrar med all säkerhet till den upplevda otydligheten. I en väl fungerande verksamhet måste det också vara mycket tydliga ansvarsfördelningar mellan olika enheter. Inte minst för att undvika kostnadsdrivande dubbelarbete och onödig medarbetarfrustration.

Jag frågar kommunstyrelsens ordförande:

- Vilka idéer på förenklingar och förtydliganden av den politiska styrningen övervägs?
- Inom vilka områden anses det finnas fördelar med standardiserade uppföljningssystem?
- Hur tänker du säkerställa att beslutade inriktningsmål bättre blir återspeglade i relevanta nämndmål?
- Hur tänker du säkerställa att den bristande styrning, inklusive tydligare ansvarsfördelningar mellan enheter, som revisionen lyfter fram förbättras?

Stefan Hanna
Kommunalråd

Kommunstyrelsen

Datum:
2020-05-18

Svar på interpellation om kommunrevisionens granskning av kommunens mål och resultatstyrning

Stefan Hanna (-) har ställt ett antal frågor kopplade till kommunrevisionens granskning av kommunens mål och resultatstyrning.

I ärendet om uppföljning av program och planer som beslutades på KF i januari 2020 fick KS i uppdrag att genomföra en översyn av kommunens samtliga aktiverande och normerande styrdokument i syfte att förenkla och förtydligad den politiska styrningen. Kommunledningskontoret arbetar nu med detta uppdrag och en omfattande översyn av samtliga policyer, kommunövergripande riktlinjer, program och kommunövergripande handlingsplaner pågår. Ett sannolikt resultat av den översynen är att några av dessa styrdokument bedöms kunna avvecklas eller ersättas av andra styrformer.

I samband med denna översyn görs en genomlysning av kommunens styrmodell för att förtydliga hur styrningen fungerar. I arbetet tas hänsyn till de tankar som finns kring tillitsbaserad styrning och möjligheter övervägs för att höja nivån på kommunfullmäktiges styrning och därmed ge mer utrymme och handlingsfrihet till nämnder och professionen i våra förvaltningar.

På kommunstyrelsens möte den 11 mars 2020 beslutades om en reviderad riktlinje för styrdokument som innehåller en hel del förtydliganden kring styrningen. Bland annat är det tydligare vad som bedöms vara ett styrdokument enligt riktlinjen och att exempelvis de dokument som tas fram inom ramen för planprocessen styrs på annat sätt och är av en annan karaktär. På nämndnivå används redan mallar för aktiverande styrdokument som handlingsplaner och verksamhetsplaner. Däremot har kommunledningskontoret bedömt att varje förvaltning, utifrån sina förutsättningar och behov, själva får bedöma hur de vill arbeta med de åtgärder som nämnden pekar ut.

Det finns fördelar med att nämnder och bolag på ett standardiserat sätt återrapporterar dels de åtgärder de har vidtagit men framför allt vilket resultat och vilka effekter det har lett till. Eftersom denna uppföljning sammanställs i ett gemensamt underlag till fullmäktige underlättar det om underlagen från nämnder och bolag följer samma format.

Det är upp till varje nämnd att bedöma om och i så fall vilka nämndmål som nämnden vill ha i sin verksamhetsplan för att komplettera fullmäktiges styrning. Det finns inget självändamål i att nämnden lägger till egna nämndmål. Nämndmål ska användas där nämnden inte bedömer att fullmäktiges styrning är tillräcklig för det nämnden vill åstadkomma. Om nämnden har fått ett eller flera uppdrag tilldelade sig är det sannolikt att nämnden inte ser behov av att även komplettera med nämndmål.

I reglementet finns en tydlig ansvarsfördelning mellan nämnderna. Kommunen är en komplex verksamhet och det är inte alltid självklart vem som ska göra vad när det väl kommer till verkställighet och därför är det av största vikt att det finns ett fungerande samarbete över ansvarsgränser. På förvaltningsnivå är detta högt prioriterat hos koncernledningen.

Genom kommunledningskontoret erbjuder sig kommunstyrelsen att stödja förvaltningarnas arbete med verksamhetsplanerna. Kommunstyrelsen kan även utifrån sin uppsiktsplikt granska nämndernas verksamhetsplaner för att se hur de har tagit sig an fullmäktiges styrning parallellt med behov inom nämndens ansvarsområde. Utifrån uppsiktsplikten kan kommunstyrelsen också ställa krav på nämnder som inte bedöms följa styrmodellen.

Erik Pelling (S)

Kommunstyrelsens ordförande

Rödmarkeringar som hindrar prisvärt byggande

Kostnaden för att bygga hus följer inte alls övrig kostnadsutveckling i samhället, utan har ökat markant de senaste åren. Till stor del beror det på mycket stor efterfrågan kombinerat med brist på utförare av alla arbeten som har med byggande att göra.

Men många aktörer inom byggbranschen och bostadsbranschen uppger att det dessutom finns många hinder för billigare bostäder i form av icke ändamålsenlig byråkrati och reglering som kan handla om allt från hur mark får användas till kostnadsdrivande krav på parkeringar under mark etcetera.

Vi måste med alla medel använda oss av de bra alternativ för att pressa boendekostnaderna så att vanligt folk har råd att bo i de bostäder som byggs, bland annat genom att lätta upp några stelbenta regler. En bromskloss för billigare byggande är så kallade rödmarkeringar av områden vilka vi blivit informerade om existerar i Uppsala. Rödmarkeringar betyder att man inte får bygga prefabricerade kvalitetshus, ofta kallade typhus eller SKR-hus.

Nu ska det byggas vid Vattholmavägen. Vi har fått information från Uppsalahem om att de mycket väl skulle kunna bygga kostnadseffektiva typhus där men att de från kommunförvaltningen givits besked om att området är rödmarkerat och att just sådana hus inte får byggas där.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga Erik Pelling som ansvarigt kommunalråd för markfrågor:

- Stämmer det att kommunen har rödmarkeringar eller liknande beslut som anger att prispressade typhus inte får byggas på rödmarkerad mark?
- Var i kommunen fattas beslut om sådana rödmarkeringar?
- Vilka hinder inom kommunens ansvarsområde har du identifierat som behöver undanröjas för att pressa bygg- och boendekostnaderna nedåt?

Ingela Ekrelius (v)



Interpellationssvar

Datum:
2019-05-18

Diarienummer:

Svar på interpellation om rödmarkeringar och prisvärt boende

Ingela Ekrelius (V) ställer ett antal frågor om rödmarkeringar kopplat till prisvärt boende i en interpellation.

Uppsala kommun har inga sådana rödmarkeringar som anges i skrivelsen. Inte heller finns det andra liknande begränsningar kring prisvärt byggande. Tvärt om uppmuntras prisvärt byggande på flera olika sätt. För att bestämma vilken typ av bebyggelse som ska uppföras inom olika bebyggelseområde sker en samverkan mellan plan- och byggnadsnämndens myndighetsutövning och kommunstyrelsens markägande samt övergripande ansvar för den fysiska utvecklingen i kommunen. Till grund för den bedömning som ska göras i varje enskilt fall av bebyggelseutveckling, ligger också en rad kommunövergripande beslut i form av bland annat mål och budget och kommunens arkitekturpolicy. Oaktat vilken bostadstyp och priskategori som avses behöver alltså bebyggelseutveckling ske med hänsyn till ett flertal parametrar och den aktuella platsens förutsättningar.

Det föreligger sammantaget inte några formella hinder för att bygga prisvärda bostäder i Uppsala kommun. Modulärt byggande är under stark utveckling på ett nationellt och globalt plan. Detta både med avseende på rationaliseringsgrad och prisnivåer. Många av stadens byggherrar uppför prisvärda och modulärt producerade bostäder redan idag. Det som särskilt behöver beaktas är husens utformning i förhållande till den miljö där de ska placeras i, detta då husen oftast kommer i ett utförande utan möjlighet till anpassning. I detta sammanhang kan det enkelt konstateras att en enskild husprodukt inte kan anses lämplig i alla förekommande fall av nyproduktion och stadsutveckling.

Erik Pelling (S)

Kommunstyrelsens ordförande



Interpellation om stöd till sexuellt utsatta barn

Sexuella övergrepp mot barn är vanligare än många tror och tyvärr är det en fråga som allt för ofta inte tas på tillräckligt stort allvar.

Andelen barn som utsätts är skrämmande hög. Enligt undersökningar via Stiftelsen Allmänna Barnhuset har 1 barn av 5 utnyttjats sexuellt, det vill säga sex barn i varje skolklass ¹. Därutöver finns ett stort mörkertal. Brås statistik visar att 2 av 10 sexualbrott anmäls.

När det gäller sexualbrott mot barn är det dessutom särskilt svårt. Barnen kan oftast inte själva anmäla, vilket gör att de är helt beroende av huruvida de blir trodda och om personer som de berättar för väljer att anmäla. Här har därför förskola och skola ett stort ansvar. Det handlar både om att anmäla vid misstanke om övergrepp men också om att informera om vad barnen har för rättigheter, var de kan vända sig om de blivit utsatta och att på bästa sätt stötta de barn som far illa.

Vidare förstärks problematiken i och med att det inte är säkert att barn rakt ut berättar vad de har varit med om. De kan signalera på andra sätt och ibland inte alls. Därför krävs kunskap på ämnet hos skolpersonal och det är viktigt att faktiskt våga fråga barnen vid misstanke om att det har blivit utsatt. Det är bättre att fråga en gång för mycket än en gång för lite.

Med hänvisning till ovanstående vill jag ställa följande frågor till utbildningsnämndens ordförande Helena Hedman Skoglund:

- På vilket sätt får förskolepersonal och skolpersonal kontinuerlig utbildning i att lära sig uppfatta de signaler som barn ger när de blivit sexuellt utsatta?
- Hur arbetar kommunen med att säkerställa att förskolepersonal och skolpersonal gör en anmälan om de märker att ett barn har blivit sexuellt utsatt?
- På vilket sätt säkerställer kommunen att barn som blivit sexuellt utsatta får det stöd de behöver?
- Vilken information får elever om var de kan vända sig om de blir sexuellt utsatta?
- Vilken information får elever om riskerna för att bli sexuellt utsatta av personer via Internet?

Uppsala den 22 januari 2020

Linnea Bjuhr
Ledamot (SD)

1 <http://www.allmannabarnhuset.se/wp-content/uploads/2015/11/Det-g%C3%A4ller-1-av-5.pdf>

Svar på interpellation gällande stöd till sexuellt utsatta barn

Linnea Bjuhr (SD) har i en interpellation ställt frågor avseende stöd till sexuellt utsatta barn.

På vilket sätt får förskolepersonal och skolpersonal kontinuerlig utbildning i att lära sig uppfatta de signaler som barn ger när de blivit utsatta?

Förskolepersonal får stöd i arbetet genom tillgängligt stödmaterial och gemensamma rutiner. I förskolan används exempelvis material från Rädda barnen "Stopp! Min kropp!", Brottsoffermyndighetens material "Jag vill veta" och "Liten och trygg", Stiftelsen Allmänna barnhusets "Dags att prata om" och "Våga se, våga agera" samt stödmaterial från SKL "Handlingsberedskap vid misstanke om brott mot barn i förskolan". Utöver det kommer Enheten för barns utveckling och stöd att erbjuda kompetensutveckling till förskolorna i syfte att lära sig uppfatta de signaler som barn ger när de blivit utsatta.

Uppsala kommuns grundskolor arbetar utifrån målet om en likvärdig och tillgänglig skola fri från kränkningar. Detta sker bland annat genom planen mot diskriminering och kränkande behandling där sexuella övergrepp ingår. Planen utarbetas och revideras årligen. Skolpersonal får stöd av elevhälsoteamet som har kompetens i dessa frågor. Stor vikt läggs vid att uppmärksamma personalen på hur de ska tänka och lyssna på eleverna för att uppfatta sättet de agerar men också medvetandegöra hur det ser ut i samhället i stort rörande sexuella trakasserier. Även i skolorna används flitigt materialet från Rädda barnen "Stopp! Min kropp!" men också material från Skolverket. Utöver det håller Uppsala kommun digitala kurser kring HBTQ-frågor som tar upp sexuella trakasserier.

Hur arbetar kommunen med att säkerställa att förskolepersonal och skolpersonal gör en anmälan om de märker att ett barn har blivit sexuellt utsatt?

Kommunen är enligt lag skyldig att både arbeta förebyggande mot sexuella övergrepp och att ingripa vid misstanke om att ett barn far illa. All personal på både förskolor och skolor känner till sin skyldighet att anmäla till Socialtjänsten om de får kännedom om, eller misstänker att, ett barn far illa. Anmälningsplikten informeras om på arbetsplatsträffar och personalen känner till det ansvar de har att anmäla.

Förskolan har en tydlig plan för hur de ska agera vid dessa tillfällen. De arbetar med att vara en fortsatt trygg verksamhet för barnen genom stabila vuxna och kända rutiner. Rektor ansvarar för årliga uppföljningar med sin personal samt att säkerställa information till nyanställda, vikarier och praktikanter.

Skolans elevhälsoteam ansvarar för att informera all skolpersonal om skyldigheten att anmäla samt hur en anmälan går till. Alla som arbetar i skolan ska vara uppmärksamma på om en elev visar signaler på att något inte stämmer och vid elevhälsomöten lyfts denna oro samt behovet av att anmäla.

På vilket sätt säkerställer kommunen att barn som blivit sexuellt utsatta får det stöd de behöver?

Skolan arbetar med frågan på olika nivåer. I klassrummet gäller det att skapa trygghet och delaktighet, samt att eleverna genom detta ska känna förtroende för de vuxna i skolan och känna att de kan anförtro sig till någon om de har eller riskerar att utsättas för något. I Uppsalas skolor finns en god kompetens vad gäller barnperspektivet. Ett tecken på att ett barn har varit utsatt för våld eller övergrepp är ofta att barnet själv berättar om detta. Som mottagare av ett sådant förtroende är det viktigt att visa öppenhet mot barnet genom att

lyssna, ställa öppna åldersanpassade frågor och att vara tillgänglig för en fortsatt berättelse. Hur ett barn signalerar om det varit utsatt är förstås mycket individuellt, men beteendeavvikelser hos barnen uppmärksammas och skolans elevhälsoteam har kompetenser som skolpersonal kan rådgöra med vid oro.

Elevhälsoteamet på skolan har en viktig roll i detta arbete. Psykologer, skolsköterskor och kuratorer har kompetens i frågan och kan ge stöd till lärare. Alla elever har elevhälsosamtal med skolsköterskan där ämnet sex och samlevnad tas upp. I skolsköterskans väntrum finns information om olika stödlinjer barn och unga kan vända sig till. Där finns även en webbhandbok som har ett kapitel om kränkningar. Elevhälsoteamen känner till Socialtjänstens verksamhet, som Trappan och Perrongen, och kan bistå med att elever får stöd. Kuratorer och psykologer har stor medvetenhet om problematiken och kan även föra samtal med eleven.

Vilken information får elever om var de kan vända sig om de blir sexuellt utsatta?

Se svar ovan.

Vilken information får elever om riskerna att bli sexuellt utsatta av personer via Internet?

Kommunens centrala elevhälsa har psykologer som kan ge stöd och handledning till skolorna i dessa frågor. Den centrala elevhälsan bjuder bland annat in till yrkesträffar för samtliga elevhälsans professioner där de behandlar denna typ av risker. På träffarna har professionerna möjlighet att lyfta frågor och utbyta erfarenheter. Respektive profession i elevhälsoteamet håller sig uppdaterad om ny information och uppdaterar sedan sina kollegor i skolan.

Den största delen av sexuella trakasserier pågår på internet. I sexualundervisningen är detta ett viktigt inslag och något som flitigt diskuteras med eleverna dels med sina lärare, dels med elevhälsopersonal. Eftersom internetvanorna förändras och de flesta eleverna är uppkopplade på internet mer än fyra timmar per dag påverkar kränkningar och trakasserier även skoldagen. Det pågår ett ständigt arbete för att lösa situationer som uppstått genom internetanvändning. Många skolor tar dessutom hjälp från stiftelsen "Säkra varje unge". Det är en organisation som sponsras av ett antal företagare och som erbjuder gratis föreläsningar av professionella föreläsare för åk 4 och 5. De erbjuder även föreläsningar för vårdnadshavare. Det är viktigt att föräldrar i ett tidigt skede börjar prata med sina barn om vad som kan ske på internet och stöttar dem i internetanvändningen. En öppen kommunikation ökar förståelsen för riskerna samt hur de ska uppträda mot andra på internet.

Helena Hedman Skoglund (L)
Ordförande utbildningsnämnden

Interpellation kopplad till kommunrevisionens granskning av kommunens arbete med etablering och integration

Bakgrund:

Det är av mycket stor betydelse att integrationsarbetet kopplat till människor från mycket annorlunda samhällen än det svenska leds från kommunstyrelsen. Eftersom det i stor utsträckning handlar om värdegrundsarbete och berör alla delar av vårt samhälle måste kommunstyrelsen vara ansvarig för att integrationsarbetet kraftigt förbättras. Kommunstyrelsen måste driva på samtliga kommunala verksamheter att göra sina mätbara insatser för att integrationsarbetet ska förbättras. Samtidigt är det bra att fokuset är på att invandrade krafter ska bli självförsörjande och därför är det lämpligt att arbetsmarknadsnämnden har ett särskilt stort ansvar

Jag utgår ifrån att det är kommunstyrelsen som ska äga det övergripande ansvaret för den handlingsplan för etablering och integration som beskrivs vara under framarbetande. Jag utgår också ifrån att implementationen av handlingsplanen sker i projektform med tydliga målformuleringar, ansvarsfördelningar och regelbundna uppföljningar av måluppfyllelse.

Revisionens efterfrågan av en kommunikationsstrategi för etablering och integration är viktig. Jag anser dock att den inte får kompliceras utan att den ska vara enhetlig med några alternativ som med fördel används mot olika målgrupper. Viktigast av allt är att kommunikationen med berörda invandrare inkluderar avsevärda skillnader mellan vårt samhällssystem och de samhällssystem varifrån många invandrare kommer. Varje liknande integrationsinsats bör utgå ifrån de värdegrunder som utgör grundstenar i det svenska samhället. Med fördel kan FNs analyskarta inkluderas i integrationsarbetet där skillnader mellan nationella kulturer beskrivs i värderingskartor.

I yttrandet lyfts handlingsplanen Gottsunda/Valsätra fram. Det är beklagligt att kommunen inte bättre förvaltade de kunskaper, erfarenheter och arbetsprocesser som för över tio år sedan arbetades fram i det framgångsrika projektet Gottsunda Factory. Kommunen var en av huvudmännen i projektet. På grund av att kommunen inte byggde vidare på de vetenskapligt fastställt framgångsrika arbetsmodeller som arbetades fram tappade kommunen mycket kompetens, engagemang, uppbyggda nätverk och processkunskande som var väl dokumenterade. Då fanns också ett starkt lokalt näringslivsstöd för de viktiga insatserna att bättre och snabbare lotsa långtidsarbetslösa mot självförsörjning. Mycket av det utvecklingsbehov som revisionen efterlyser kan med fördel åtgärdas genom att återanvända mycket av de lärdomar som kommunen fick i projektet Gottsunda Factory.

I missivskrivelsen framgår ”Efter genomförd granskning är den sammanfattande bedömningen att kommunens arbete med att stötta nyanlända med uppehållstillstånd i allmänhet och ensamkommande ungdomar i synnerhet att integreras och etableras i samhället och arbetslivet i stort fungerar bra, men att det behöver utvecklas på ett par punkter. Då det i stor utsträckning saknas underlag för att avgöra i vilken mån dessa olika grupper är etablerade och integrerade, ligger bedömningen dock på en mer övergripande nivå.” Jag tycker att det är anmärkningsvärt att vi inte har några mått som mätbart kan indikera mer eller mindre framgångsrik integration. Enkla sådana mått borde vara hur väl de klarar eventuell skolgång och/eller om de har ett arbete som gör dem självförsörjande. Det är uppenbart att det behövs en bättre styrning och uppföljning för att uppnå en bättre etablering och integration än hittills.

I revisionsrapporten kan vi läsa att ”i maj 2019 var totalt 255 ensamkommande barn aktuella för insats från socialtjänsten: 15 % flickor och 85 % pojkar. Också bland de vuxna asylsökande var

andelen män betydligt högre än andelen kvinnor.” Jag tycker att det är viktigt att kommunen reflekterar över vilka särskilda utmaningar det innebär i integrationsarbetet att det är en så stor andel pojkar och män som kommit som asylsökande och ensamkommande de senaste åren.

Jag saknar i underlaget en reflektion över vad det innebär för Uppsala kommun att Uppsala tillhör de kommuner som hade störst antal ensamkommande år 2015 och 2016.

Det är anmärkningsvärt att en jämförelse mellan Uppsala och andra kommuner, baserad på integrationsnyckeltal som finns i kommun- och landstingsdatabasen Kolada, visar att Uppsala på många sätt har haft gynnsamma förutsättningar men sämre resultat än riksgenomsnittet och den genomsnittliga svenska kommunen med integrationen. Finns det någon reflektion över varför det är så? Bland annat har Uppsala tagit emot en högre andel högutbildade och en lägre andel lågutbildade flyktingar än många andra kommuner. Trots det tillhör Uppsala den fjärdedel av landets kommuner som uppvisar lägst resultat och/eller ligger sämre än riksgenomsnittet inom flera viktiga områden kopplade till etablering och integration. Finns någon reflektion över detta som jag kan ta del av?

Om jag förstår rätt finns inga bra informationskällor för att jämföra andelen egenbosatta flyktingar (EBO). Samtidigt beskrivs i rapporten att en framräkning av de asylsökande/inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem visar en andel som utnyttjat EBO i Uppsala kommun 2018 på 79 procent. Vad innebär det i absoluta tal? Har kommunen någon klar uppfattning om vilken bakgrund dessa personer har? Den typen av information har sannolikt stor betydelse för att integrationsarbetet ska förbättras.

Flera gånger lyfts det fram i rapporten att det finns betydande brister i styrning och samverkan mellan ansvariga aktörer, såväl kommunala som myndigheter och civilsamhället. Genom att professionellt arbeta i projektform borde avsevärda förbättringar snabbt kunna bli verklighet.

Jag tycker att revisionsrapporten tydligt visar att kommunstyrelsen genom Kommunledningskontoret kraftigt behöver förbättra styrningen, samordningen och uppföljningen av arbetet att förbättra etableringen och integrationen av invandrade krafter till Uppsala. Även om kommunen redan har för många övergripande styrdokument och policys är det i detta mycket viktiga arbete ett behov av att tydliggöra kommunens ambitioner inom etablerings och integrationsområdet. Inte minst finns ett behov av att skapa gemensamma definitioner som gör att kommunikationen mellan olika verksamheter kan underlättas. I den bästa av världar kommer detta att klargöras i den handlingsplan som förväntas presenteras inom kort.

Jag frågar kommunstyrelsens ordförande:

- Är det kommunstyrelsen som ska vara ägare av handlingsplanen för etablering och integration?
- Hur anser du att erfarenheterna och metoderna utvecklade i projektet Gottsunda Factory kan bidra i dagens viktiga integrationsarbete?
- Vilka mått anser du skulle kunna vara lämpliga för att mäta om kommunens integrationsinsatser är framgångsrika eller inte?
- Ser du några sociala problem med att en stor andel av asylsökande och ensamkommande varit och är pojkar/män?
- Finns det någon reflektion över varför Uppsalas integrationsnyckeltal i Kolada är sämre än i genomsnittliga kommuner Bland annat har Uppsala tagit emot en högre andel högutbildade och en lägre andel lågutbildade flyktingar än många andra kommuner. Trots det tillhör Uppsala den fjärdedel av landets kommuner som uppvisar lägst resultat och/eller ligger

sämre än riksgenomsnittet inom flera viktiga områden kopplade till etablering och integration. Finns någon reflektion över detta som jag kan ta del av?

- I rapporten beskrivs att en framräkning av de asylsökande/inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem visar en andel som utnyttjat EBO i Uppsala kommun 2018 på 79 procent. Vad innebär det i absoluta tal? Har kommunen någon klar uppfattning om vilken bakgrund dessa personer har avseende studier och kompetens?

Stefan Hanna
Kommunalråd

Kommunstyrelsen

Svar på interpellation kopplad till kommunrevisionens granskning av kommunens arbete med etablering och integration.

Stefan Hanna (-) har ställt ett antal frågor angående kommunens arbete med en ny handlingsplan för etablering och integration; vem som ska äga handlingsplanen, på vilket sätt har vi använt av oss erfarenheter från tidigare projekt, hur vi avser att ”mäta” integrationen osv.

Jag delar Stefan Hannas uppfattning om att det övergripande ansvaret för kommunens integrationsarbete bör ligga på kommunstyrelsen. Även om arbetsmarknadsnämnden spelar en viktig roll är min bedömning att hela kommunen måste ta ansvar och bidra för att nyanlända i Uppsala snabbare ska etablera sig på arbetsmarknaden och integreras i samhället.

Det är min ambition att vi inom kort ska kunna presentera en integrationsrapport i vilken det kommer att framgå vilka utmaningar Uppsala kommun huvudsakligen står inför avseende integrationen samt hur vi avser att mäta resultatet av vårt arbete. I rapporten finns även jämförelser mellan Uppsala och andra kommuner samt svar på Stefan Hannas övriga frågor.

Angående frågan om bakgrund på de asylsökande som har bott i Uppsala är vi väl medvetna om att en hög andel av dessa bodde i s.k. EBO. Vårt fokus är nu huvudsakligen på gruppen nyanlända dvs. de som har fått uppehållstillstånd och som har, eller ska påbörja sina nya liv här. Jag anser att vi har en bra uppfattning av hur den gruppen ser ut. Jag är också väl medveten om de utmaningar vi har framför oss avseende integrationen. Jag är rädd att dessa utmaningar blir än större på grund av den stigande arbetslöshet vi nu – med största sannolikhet – har framför oss. Att misslyckas med integrationen är inte ett alternativ för mig.

Caroline Hoffstedt (S)

Kommunalråd

Ökad ekonomisk press ger ökad stress i socialnämnden

Socialnämnden omsätter totalt ca 730 miljoner kronor och av dessa är ca 500 miljoner avsatta för myndighet barn och ungdom. Den största delen av de kostnaderna som avdelningen har är insatskostnader.

Om kostnaderna för myndighet barn och ungdom nästa år ökar i samma takt som 2019 så kommer det enligt en skrivelse som socialförvaltningen kommunicerat med sin personal att krävas ytterligare 50 miljoner. Antalet orosanmälningar var ca 900st bara under oktober.

I ett läge där verksamheten kräver ca 50 miljoner mer är kraven i verkligheten att minska kostnaderna med 18,5 miljoner. Ett ohållbart läge som stressar personalen på alla nivåer.

Utifrån den bakgrunden har vi uppfattat hur personalen på alla nivåer känner ökad press att leverera på styrets helt orimliga besparingskrav.

Jag vill därför fråga socialnämndens ordförande;

- Hur tänker ni från minoriteten att i fortsättningen hantera de orealistiska besparingskraven så att de inte leder till beslut som strider mot socialtjänstlagen?

Per-Olof Forsblom (v)
Tredje vice ordförande Socialnämnden



Socialnämnden

Datum:
2020-04-01

Svar på interpellation om konsekvenser av ökad ekonomisk press

Hur tänker ni från minoriteten att i fortsättningen hantera de orealistiska besparingskraven så att de inte leder till beslut som strider mot socialtjänstlagen?

De ekonomiska utmaningarna inom socialnämnden är och kommer även fortsättningsvis att vara fortsatt stora. För att socialnämnden och Uppsala kommunen ska nå det i kommunallagen lagstadgade kravet om en budget i balans i år och framöver, krävs fortsatta anpassningar och prioriteringar i nämndens verksamheter. Vi behöver fortsätta att effektivisera, ställa om och förändra i verksamheterna samt hitta alternativa insatser till lägre kostnader där så är möjligt. Detta gäller alla som arbetar inom socialnämndens verksamheter och omfattar såväl förtroendevalda som tjänstepersoner. Vi kan dessutom räkna med minskade skatteintäkter framöver till följd av effekterna av covid-19, som sannolikt kommer att påverka alla kommunens verksamheter.

Omställningar och effektiviseringar ska inte ske på bekostnad av de barn och ungdomar som är i behov av stöd från socialtjänsten. Är man i behov av stöd och har rätt till bistånd ska man få det. Det är dock skillnad i att beviljas bistånd och vilken typ av utförare som tillhandahåller insatsen. Vi behöver fortsätta utveckla vårt arbete med att välja olika insatser som är anpassade efter behovet. Socialnämnden har ramavtal och gör direktupphandlingar med olika leverantörer till olika priser, det är viktigt att arbeta för att insatserna är på rätt nivå och att kostnaderna är skäliga.

Arbetsbelastningen inom den myndighetsutövande barn- och ungdomsvården, bl.a. till följd av det höga inflödet av orosanmälningar, är mycket ansträngd. En av nämndens största utmaningar är att säkerställa att barn och ungdomar får ett effektivt stöd utifrån sina behov trots den höga arbetsbelastningen. Möjligheterna att rekrytera och behålla kompetens har en direkt påverkan på arbetsmiljön och är därmed en avgörande faktor för att komma till rätta med den höga arbetsbelastningen.

Nämnden har ett uppdrag i mål och budget 2020–2022 att genomföra ett löne- och arbetsmiljölyft för att säkerställa rätt kompetens och åstadkomma förutsättningar för ett hållbart arbetsliv för socialsekreterare. Som ett led i detta arbetar förvaltningen t.ex. för att medarbetarna ska ha konkurrenskraftiga löner för att öka förvaltningens möjligheter att rekrytera och behålla rätt kompetens. I den mån det behövs för att nämnden ska klara grunduppdraget, anlitar förvaltningen konsulter. Målsättningen på lång sikt är dock att öka grundbemanningen.

Eva Christiernin (S)
Ordförande i Socialnämnden



Interpellation angående familjehem och HVB-hem

Uppsala 2020-03-24

Att hjälpa barn och familjer i behov av stöd är en av kommunens viktigaste uppgifter, särskilt när det gäller frågan om placering utanför hemmet. Det är en stor fördel, både ekonomiskt men framförallt mänskligt, att placera dessa ungdomar i familjehem istället för på institutioner som Hem för vård och boende (HVB). På HVB finns det en överhängande risk att man lägger grunden för ett framtida utanförskap genom att samla ungdomar med en liknande problematik på samma plats.

För att säkerställa att det inte finns en brist på familjehem är det viktigt att regelbundet se över hur det fungerar och om det finns några utmaningar. Exempelvis vet vi att Uppsala kommun har fler konsultstödda/förstärkta familjehem än jämförbara kommuner, vilket är en väldigt dyr lösning. Är det motiverat? Vi vet också att familjehemmens arvoden skiljer sig kraftigt beroende på vilken huvudman man har, och att det inte är bra med varken för låg eller hög ersättning.

För ett par år sedan antogs riktlinjer i socialnämnden för att om möjligt något ensa de här ersättningarna. Det var ett steg i rätt riktning, men vi misstänker att detta bara gett effekt delvis.

Det har också upprepade gånger nämnts om möjligheten att anställa familjehem från kommunens sida, och därmed inte enbart låta familjer som upplåter sina hem för familjehemsplacerade barn förlita sig på arvode som enbart utbetalas under den tiden placeringen faktiskt äger rum.

Mot bakgrund av ovanstående frågor jag socialnämndens ordförande Eva Christiernin (S):

1. Hur många barn och ungdomar i Uppsala är idag placerade i familjehem (jourhem, familjehem och konsultstödda / förstärkta familjehem) respektive HVB-hem (av olika typer, även exempelvis SIS), och vilka av dessa placeringar är i kommunens egen regi och vilka är externa?
2. Vad är resultatet / erfarenheterna av den senaste uppdateringen av riktlinjer för arvoden till familjehem?
3. Är socialnämnden beredd att låta Uppsala kommun anställa familjehem?

Jonas Segersam (KD)

Datum:
2020-04-14

Diarienummer:

Handläggare:

Version/DokumentID:

Svar på interpellation om familjehem och hvb

1. Hur många barn och ungdomar i Uppsala är idag placerade i familjehem (jourhem, familjehem och konsulentstödda / förstärkta familjehem) respektive HVB-hem (av olika typer, även exempelvis SIS)

Uppgifter från socialnämndens månadsstatistik för mars månad 2020.

Jourhem: 92

Familjehem: 185

Varav konsulentstödda externa familjehem: 126

Räknat i antal vård dygn så svarade de konsulentstödda familjehemmen under mars månad för ungefär hälften med 3781 dygn i konsulentstött vård mot 8205 vård dygn i familjehem och jourhem. Ungefär hälften av placerade barn och unga i konsulentstödda familjehem är äldre än 14 år.

HVB: Under mars månad 2020 var 48 barn och unga placerade på interna hvb och 100 på externa hvb, varav 24 på SiS.

HVB-placeringar används främst för äldre barn och unga över 18 år. Bakgrunden till en placering för den äldre åldersgruppen är ofta missbruk, kriminalitet eller annat socialt nedbrytande beteende. Behandlingshem med missbruk som huvudinriktning utgör därför en stor del av anlitade hvb. Utredningsplaceringar av föräldrars omsorgsförmåga genomförs också på hvb med förälder och barn. Uppsala har ett sådant utredningshem i egen regi; Brogården, men den resursen är inte tillräcklig och därför används även privata utförare. Den typen av hvb används också för akuta placeringar av barn i avvaktan på en familjehemsplacering. Hvb som är boende för ensamkommande barn och unga är numera en mindre andel av socialnämndens placeringar på hvb. Under mars månad hade nämnden 11 interna placeringar av ensamkommande och 13 externa.

2. Vad är resultatet / erfarenheterna av den senaste uppdateringen av riktlinjer för arvoden till familjehem?

Socialnämndens riktlinje för ersättning till uppdragstagare antogs av nämnden den 28 februari 2018 och har sedan dess uppdaterats ett par gånger utifrån förändringar av SKRs rekommendationer av ersättningar till familjehem och andra uppdragstagare. Riktlinjerna är främst avsedda att vara en hjälp i handläggning vid beslut om ersättningar vid olika uppdrag. Det är en del i nämndens kvalitetsarbete som syftar till likvärdiga bedömningar och beslut.

Riktlinjerna kan också ses som en del i ett samarbete mellan kommuner med att hålla en likvärdig ersättningsnivå. Samarbetet mellan kommunerna är viktigt vid rekrytering av bra familjehem. Den gemensamma bilden i Sverige är att rekrytering av familjehem har blivit svårare och att svårigheterna gäller främst rekrytering av familjehem till barn och ungdomar med svårare problematik.

Att ta hand om ett barn eller ungdom med psykosocial problematik är ett uppdrag som kräver engagemang, tid och tålamod. Ett familjehemsuppdrag innehåller en stor del ideellt engagemang och bör också vara så. Stödet till familjen från socialtjänsten är viktigt för att uppdraget ska fungera. För att kunna ge ett bra stöd har socialnämnden sett det som nödvändigt att anlita familjehemsföretag som kan ge fortlöpande handledning till familjehemmen. Socialnämnden har idag ungefär 120 pågående placeringar i konsulentstödda familjehem. Nämnden arbetar för att minska andelen konsulentstödda och istället ge den typen av handledningsstöd i egen regi. Svårigheter finns bl.a. med att de privata företagen kan ge en högre ersättning till kontrakterade familjehem än vad kommunen gör. För att komma åt det problemet gör socialnämnden en översyn av arvoderingen till familjehem med svårare uppdrag. Det handlar då om barn och unga som behöver mycket stöd och hjälp vilket påverkar familjens möjligheter till andra inkomster utöver familjehemsuppdraget. Kontraktering av jourhem är också en angelägen fråga för socialnämnden där det finns en priskonkurrens från privata aktörer.

Socialnämndens ansvar vid en placering i ett konsulentsstött familjehem är inte annorlunda än vid en placering där nämnden själv har rekryterat familjen. Socialnämnden har ansvar för att utreda familjehemmet och följa vården.

3. Är socialnämnden beredd att låta Uppsala kommun anställa familjehem?

Socialnämndens arbetsutskott uppdrog till förvaltningen att göra en utredning om det är möjligt att anställa familjehem. Förvaltningens utredning presenterades för arbetsutskottet i september 2019. Se **bilaga**.

Bestämmelser om familjehem regleras i socialtjänstlagen och socialtjänstförordningen. Ett familjehem är ett enskilt hem som på uppdrag av socialnämnden tar emot barn för stadigvarande vård och fostran eller vuxna för vård och omvårdnad och vars verksamhet inte bedrivs yrkesmässigt.

En placering av ett barn i en familj föregås av en utredning av socialnämnden om familjens lämplighet att ta emot barnet och insatsen följs upp av socialnämnden. Uppdraget att vara familjehem omfattar dygnets alla timmar.

Socialnämnden har ett aktivt arbete med att rekrytera familjehem. Vid rekryteringen är det viktigt att nämnden kan visa att familjehemmet kan få stöd och hjälp med svåra situationer. Den ekonomiska ersättningen är också en viktig del vid rekryteringsprocessen. Det är två delar som nämnden ser över för att anpassa utifrån familjehemmens behov.

Eva Christiernin (S)

Ordförande i Socialnämnden

Socialförvaltningen

Underlag till arbetsutskottet den 21 augusti

Datum:

2019-09-01

Diarienummer:

SCN-2019-0357

Handläggare:

Åsa Hedlund

Anställa familjehem

Bakgrund

Socialnämndens arbetsutskott har begärt en utredning om det är möjligt för socialnämnden att anställa familjehem.

Föredragning

Grundläggande förutsättningar

Bestämmelser om familjehem regleras i socialtjänstlagen och socialtjänstförordningen. Ett familjehem är ett enskilt hem som på uppdrag av socialnämnden tar emot barn för stadigvarande vård och fostran eller vuxna för vård och omvårdnad och vars verksamhet inte bedrivs yrkesmässigt. Arbetet med att ta hand om individer för vård sker på uppdragsbasis och inte i anställningsform i enlighet med gällande bestämmelser. Det saknas kollektivavtal som reglerar familjehems ersättningar och arbetsinsatser. Familjehemmet kan inte lämna uppdraget vidare till annan fysisk eller juridisk person, då det är knutet till den eller de personer som socialnämnden har utrett och bedömt vara lämpliga för ett visst barn. Av SKL:s rekommendationer följer att uppdraget att vara familjehem inte är semestergrundande och att det inte berättigar till tjänstepension. Arvodet är dock såväl sjukpenning- som pensionsgrundande. Det innebär att socialnämnden t.ex. inte ska betala sjuklön under de första fjorton dagarna av en sjukperiod eftersom det inte föreligger något anställningsförhållande. En familjehemsförälder ska istället sjukanmäla sig direkt till försäkringskassan för att få sjukpenning.

Att anställa ett familjehem skulle i teorin medföra att medarbetare anställs dygnet runt, året om. Eftersom familjehem i nuläget inte omfattas av några kollektivavtal ska de generella arbetsrättsliga regler som t.ex. reglerar arbetstagares arbetstid, arbetsmiljö, anställningsskydd också ska tillämpas på familjehem. Samtliga anställda inom Uppsala kommun ska omfattas av kollektivavtal. Eftersom det i nuläget inte finns något sådant avtal för familjehem, skulle anställning av familjehem dessutom kräva att kollektivavtal tecknas. Det förutsätter dock att SKL eller annan part har förhandlat fram ett sådant avtal.

Arbets tid

Hur arbetstiden får förläggas styrs av arbetstidslagen och centrala eller lokala kollektivavtal. Då familjehem räknas som uppdragstagare finns dock inga kollektivavtal utan de generella arbetsrättsliga reglerna om arbetstid gäller. Arbetstidslagen ger ett skydd för hur till exempel medarbetares raster, dygnsvila och veckovila ska förläggas. Av Uppsala kommuns information kring arbetstid framgår att den normala arbetstiden för heltidsanställda är 40 timmar per helgfri vecka. Om arbete även utförs på helgdagar gäller vanligtvis en arbetstid på i genomsnitt 38 timmar och 15 minuter per vecka. För lärare, dygntjänstgörande personal inom räddningstjänsten och vissa grupper inom vården gäller särskilda heltidsmått. Alla medarbetare ska ha rast efter som mest fem timmars arbete, dygnsvila om minst 11 timmar och veckovila om minst 36 timmar. Det finns också bestämmelser som reglerar hur mycket jour och övertid en medarbetare får arbeta. Reglerna kring arbetstid är skyddsregler som både arbetsgivare och medarbetare är skyldiga att följa.

Gällande bestämmelser om arbetstid ger inte utrymme för en arbetsgivare att anställa en medarbetare under sådana förutsättningar som gäller för familjehem. Ett anställningsförfarande skulle sannolikt kräva att flera familjehem arbetar med ett ärende genom t.ex. schemaläggning av arbetstiden. Även vid schemaläggning finns det dock bestämmelser som styr hur arbetstiden får förläggas när det t.ex. gäller dygns- och veckovila och hur arbetstagaren ska informeras om sitt schema m.m.

Anställning

Kommunen måste också följa de bestämmelser som gäller kring arbetstagares anställning enligt bl.a. lagen om anställningsskydd (LAS). Huvudregeln i LAS är att ett anställningsavtal gäller tills vidare om inget annat har avtalats.

En uppsägning från arbetsgivarens sida måste alltid ha saklig grund, vilket kan vara personliga skäl eller arbetsbrist. Uppsägning av personliga skäl kan bli aktuellt vid olika typer av allvarig misskötsamhet som t.ex. brottslighet, olovlig frånvaro eller arbetsvägran. Den vanligaste sakliga grunden för uppsägning är dock arbetsbrist. Det är i princip arbetsgivaren som avgör när arbetsbrist uppstår, men arbetsgivaren måste överväga alternativ för att undvika uppsägningar på denna grund och följa LAS regler om turordning utifrån anställningstid. Uppsägningstiden för den som själv säger upp sig från arbetet är enligt LAS en månad.

Arbetsmiljö

Alla anställda inom Uppsala kommun omfattas av arbetsmiljölagen, som har till ändamål att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt att även i övrigt uppnå en god arbetsmiljö. Arbetsgivare och arbetstagare ska samverka i det systematiska arbetsmiljöarbetet för att åstadkomma en god arbetsmiljö. En anställning av familjehem, som har sin huvudsakliga arbetsplats i sitt eget hem, skulle också omfattas av de arbetsmiljörättsliga regler som gäller. Det skulle t.ex. innebära att arbetsgivaren behöver genomföra skyddsronder etc. i medarbetarnas hem i syfte att säkerställa att arbetstagaren inte utsätts för ohälsa eller olycksfall. En utgångspunkt är att allt sådant som kan leda till ohälsa eller olycksfall ska ändras eller ersättas så att risken för ohälsa eller olycksfall undanröjs. Det är dock svårt att säga hur detta arbetet skulle gå till i praktiken.

I sammanhanget bör även nämnas att kommunen som arbetsgivare har försäkringar tecknade för sina anställda. För ett anställt familjehem skulle kommunen behöva

teckna en försäkring som omfattar att arbetet huvudsakligen utförs i medarbetarens hem.

Förutsättningar inom socialförvaltningen i Uppsala kommun

Inom socialförvaltningen i Uppsala kommun kan barn och ungdomar samt deras familjer få stöd i form av familjehem, förstärkt familjehem och förstärkt jourhem. Ett jourhem eller familjehem tar emot ett barn eller en ungdom i sitt hem, antingen under en period av barnets liv eller under hela uppväxten. Barn kan placeras i jourhem eller familjehem av olika skäl. Vanliga orsaker är att barnets föräldrar har svårt att ge sina barn en bra omsorg på grund av exempelvis missbruk, psykisk ohälsa eller svåra konflikter. En annan vanlig orsak är att en ungdom kommit till Sverige på egen hand och inte har sina föräldrar i Sverige.

Ett familjehem är ett komplement till barnets egna föräldrar och är en privatperson som tar emot ett barn eller ungdom i sitt hem under en längre tid, ibland under hela barnets uppväxt. Att vara familjehem innebär att stötta barnet eller ungdomen både praktiskt och känslomässigt, till exempel i kontakten med föräldrar, syskon och andra viktiga personer i barnets omgivning. Det innebär också att kunna hjälpa till med skolarbete, fritidsaktiviteter, umgänge med vänner och i kontakter med hälso- och sjukvård.

Ett jourhem tar emot ett barn eller ungdom i sitt hem under en begränsad tidsperiod. Under perioden utreder socialtjänsten barnets behov och fattar ett beslut om vilken typ av stöd som barnet och dess familj behöver. Ett jourhem tar emot barn eller ungdomar i ett akut läge och får nödvändig information om barnets situation. Barnet ska om möjligt ha fortsatt kontakt med sina föräldrar, syskon och andra viktiga personer.

Grundtanken med de förstärkta formerna är att de ska kunna ta emot komplexa ärenden. Den förstärkta familjehemsvården infördes i kommunen 2006, med målsättningen att dessa hem skulle ta emot svårare och mer omfattande uppdrag mot en ersättning som bl.a. innehåller ett grundarvode. Familjehemmet får grundarvodet oavsett om den placerade individen har behov av ett utökat stöd eller inte. Detta har inte varit kostnadseffektivt sett till de behov av stöd som individerna har.

Generellt är det en utmaning att rekrytera familjehem, vilket även gäller konsulentstödda. Förvaltningen har observerat att ärendena har blivit mer komplexa och att det som efterfrågas av familjehemmen framförallt är ett utökat handledningsstöd. En omställning har därför nyligen skett inom socialförvaltningens förstärkta familjehemsvård. Den syftar till att bättre möta de behov som familjehemmen och individerna har och efterfrågar, så att omfattande handledningsstöd och ersättning till dem tydligare ska erbjudas då behov finns. Genom att vara flexibel med stöd såväl i form av omfattande handledning som ekonomisk ersättning, kan verksamheten bättre möta de behov familjehemmen har.

Socialförvaltningen

Kaisa Björnström
Direktör



Interpellation angående familjerådgivningen

Uppsala 2020-03-24

I dessa tider är det tydligare än någonsin hur viktiga familjer och civilsamhället är för att vi ska få allt att fungera. När familjer utsätts för större påfrestningar blir det också mer angeläget att arbeta för att säkerställa en av de viktigaste friskfaktorerna för barn, att behålla en god relation med båda föräldrarna / vårdnadshavarna. Kommunen skulle kunna göra mer för att förebygga negativa relationsbrott.

År 2016 lämnade Kristdemokraterna in en interpellation angående förändringarna inom familjerådgivningen. Då hade kommunen precis återtagit verksamheten i egen regi från en privat aktör, och på frågan om det återtagandet inneburit längre köer och sämre tillgänglighet blev svaret: ja. Trots detta gav det dåvarande rödgröna styret följande motivering till att fortsätta driva verksamheten i egen regi:

”Om människor, som vänder sig till familjerådgivningen, får beskedet att företagets avtal med kommunen inte tillåter fler samtalstimmar är det en situation som varken är bra för kommunen eller verksamhetens klienter. Familjerådgivningen i egen regi kommer att kunna erbjuda stöd på samma grunder under hela året. (...) När verksamheten drivs i egen regi ökar möjligheterna att säkerställa att personalen har rätt kompetens, samtidigt som vi följer upp och kvalitetssäkrar arbetet.”

Men fortfarande, fyra år senare, dras familjerådgivningen med väntetider på ungefär tre månader. Tillgängligheten har således inte blivit bättre, och Uppsalas familjer får fortfarande inte det stöd vi har konstaterat att de har rätt till. Man skulle till och med kunna kalla det politiska beslutet för ett misslyckande.

Nu talas också om att dra in familjerådgivningen som Uppsala erbjudit Östhammars och Tierps kommuner för att kunna säkerställa servicen för de egna medborgarna. Det är helt fel väg att gå. Så länge vi får betalt för att utföra en tjänst borde vi i så fall utöka utbudet så att vi även fortsättningsvis kan säkerställa servicen för både våra egna kommunmedborgare, som för andra kommuner som gärna delar Uppsala kommuns stordriftsfördelar i både det här sammanhanget och i andra.

Om det huvudsakliga problemet var att kommunen hade begränsat aktörens samtalstimmar, och därefter inte tilläts ta emot fler familjer trots att det fanns en kö, så hade ett ansvarsfullt

styre exempelvis kunnat överväga att utöka dem i avtalet istället för att återta verksamheten.

Mot bakgrund av ovanstående frågor jag Socialnämnden ordförande Eva Christiernin:

1. Hur lång väntetid är det i dagsläget till familjerådgivningen?
2. Är S L MP redo att ompröva beslutet att enbart erbjuda familjerådgivning i egen regi?
3. Hur kvalitetssäkrar kommunen familjerådgivningen i egen regi, och hur mäts kompetensen?
4. Kan vi även fortsättningsvis erbjuda grannkommuner att mot betalning ta del av Uppsala kommuns familjerådgivning?

Jonas Segersam (KD)

Datum:
2020-04-14

Diarienummer:

Handläggare:

Version/DokumentID:

Svar på interpellation om familjerådgivning

1. Hur lång väntetid är det i dagsläget till familjerådgivningen?

Kommunens familjerådgivning har under de senaste åren sett en kontinuerlig ökning av efterfrågan på familjerådgivande samtal. Ökningen har inneburit en växande väntetid för ett första samtal. Under 2019 och 2020 har kötiden vuxit till närmare sex månader. Det är naturligtvis otillfredsställande med en så lång kötid. För att minska väntetiden har ytterligare en familjerådgivare anställts tillfälligt. En ny metod testas med tonvikt på kortare insatser. Metoden kallas EsIT (ett samtal i taget) och har fokus på att snabbt erbjuda en tid för samtal samt att fokusera på det som är aktuellt för paret just nu. Metoden började användas den 2 mars i år. Med EsIT erbjuder familjerådgivningen ett samtal med kort väntetid.

2. Är S L MP redo att ompröva beslutet att enbart erbjuda familjerådgivning i egen regi?

Familjerådgivningen ska enligt socialtjänstlagen erbjudas av kommunen som en service. Det är inte närmare angivet i lagstiftningen hur verksamheten ska utformas. Att insatsen inte kan behovsprövas innebär en svårighet vid anlitan av en privat utförare. Vid tidigare avtal med privat utförare för kommunal familjerådgivning i Uppsala så gjordes en begränsning med ett begränsat antal samtal per år som ersattes av kommunen. Utfallet av avtalet blev att antalet samtalstimmar som ersattes av kommunen tog slut redan i oktober/november och året fick avslutas med stängd familjerådgivning. En verksamhet i egen regi ger en större möjlighet till insyn i hur efterfrågan på insatsen ser ut och hur verksamheten kan kvalitetssäkras i fråga om volym och innehåll.

3. Hur kvalitetssäkrar kommunen familjerådgivningen i egen regi, och hur mäts kompetensen?

Familjerådgivarna i Uppsala är samtliga utbildade familjerådgivare eller psykoterapeuter. Vid en nyanställning är den typen av utbildning ett krav för anställning. Familjerådgivarna följer upp varje samtal med frågor om kvaliteten på samtalet till medverkande personer efter varje genomfört samtal. Det är en del i metodiken och viktig för att fånga upp synpunkter för förbättringar. Ytterligare synpunkter på verksamheten kan lämnas via uppsala.se. Regelbunden handledning av

extern handledare för familjerådgivarna är en viktig del i arbetet för att erbjuda rådgivande samtal av god kvalitet.

En effekt av kvalitetsarbetet på familjerådgivningen är införandet av metoden EsIT med syftet att korta väntetiderna och att erbjuda fler familjerådgivning.

4. Kan vi även fortsättningsvis erbjuda grannkommuner att mot betalning ta del av Uppsala kommuns familjerådgivning

Socialnämnden beslutade i februari 2020 att vid årsskiftet avsluta samarbetet om familjerådgivningen med Östhammars och Tierps kommuner.

Eva Christiernin (S)

Ordförande i Socialnämnden

Interpellation: pensioner och klimatavtryck

Uppsala kommuns pensionsavsättningar utgör stora belopp. Var pensionspengarna placeras är avgörande möjligheterna att ställa om till ett ekologiskt hållbart samhälle. Det handlar om investeringar i verksamheter som främjar uttag och användning av fossila råvaror, och investeringar för påskyndande av utvecklingen mot ett fossilfritt samhälle.

Uppsala kommuns anställdas lön går delvis till en avgiftsbestämd ålderspension där den anställde själv får välja vilket bolag som ska administrera den, vilket görs via Pensionsvalet/KPA. Förvalsalternativet för kommunalt anställda är KPA traditionell försäkring.

Uppsala kommun har begränsade möjligheter att påverka placeringen av pensionspengarna och förmedlar endast tjänstepensionspremier, utan det styrs i stor utsträckning via SKR. Kommunen kan dock på olika sätt göra påtryckningar på SKR för att minska pensionsavsättningarnas klimatavtryck.

Med anledning av detta frågar jag kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling:

- Gör kommunens idag några ansatser att minska klimatavtrycket sett till samtliga placeringar, inklusive avsättningar till pensionsfonder?
- Gör kommunen i dagsläget påtryckningar på SKR för att divestera i fossila bränslen?
- Gör kommunen i dagsläget påtryckningar på SKR för att det i SKR:s etiska investeringskriterierna ska inbegripas att minska klimatavtrycket?
- Gör kommunen i dagsläget påtryckningar på SKR för att KPA Pensions placeringspolicy ska minska klimatavtrycket?
- Arbetar kommunen idag på något vis för att kommunens anställdas pensioner inte ska bidra till växthusgasutsläpp? Om så, på vilka sätt?
- Arbetar kommunen idag på något vis för att kommunens anställdas pensioner ska främja ett ekologiskt hållbart samhälle? Om så, på vilka sätt?

Lovisa Johansson (F!)

Interpellationssvar

Datum:
2019-05-18

Diarienummer:

Svar på interpellation om pensioner och klimatavtryck

Lovisa Johansson (FI) ställer ett antal frågor pensioner och klimatavtryck i en interpellation.

Uppsala kommun har satt av kapital till Uppsala Läns Pensionsstiftelse. Pensionsstiftelsen är en stiftelse som ägs av sitt eget ändamål, vilket är att trygga det pensionsåtagande som kommunen valt att göra genom att sätta kapital i stiftelsen. Stiftelsens placeringsriktlinjer fastställs av stiftelsens styrelse. De första placeringsriktlinjerna som styrelsen i stiftelsens antog har varit för beredning i kommunfullmäktige där kommunfullmäktige rekommenderade styrelsen att anta de riktlinjer som presenterades. Styrelsen i pensionsstiftelsen har därefter justerat riktlinjerna för att stiftelsen ska följa de intentioner som de kommuner som har placerat kapital i stiftelsen har. Det medför till exempel att placeringarna i stiftelsen ska vara fossilfria (kol, olja gas).

Stiftelsens placeringar vidare anpassas till andelsägarnas etiska normer och riktlinjer.

Nedan är gällande etiska riktlinjer för pensionsstiftelsen:

”Stiftelsens placeringar skall vid var tid anpassas till andelsägarnas etiska normer och riktlinjer. Det innebär att alla placeringar skall göras med beaktande av miljökonsekvenser och mänskliga rättigheter enligt FNs och ILOs konventioner. Placeringar i verksamhet med tillverkning, distribution eller marknadsföring av vapen, tobak, alkohol, pornografi skall undvikas. Gränsdragningsproblematiken kan emellertid bli mycket svår och omfattande. Många företag är underleverantörer eller har en mycket liten del av sin omsättning i sådan verksamhet. Placeringar ska inte ske i fonder som består av bolag vars omsättning kommer från fossila bränslen (kol, olja och gas). Om Styrelsen finner att någon placering strider mot stiftelsens etiska normer och kriterier och inte kan försvaras skall detta i första hand påtalas för bolaget eller förvaltaren. Sker ingen skyndsam rättelse skall placeringen avyttras.”

Interpellanten ställer även ett antal frågor hur kommunens påverkansarbete riktat mot SKR / KPA Pension är och har varit. Och när det gäller just kopplingen pensionsplaceringar och klimatavtryck känner jag inte till något påverkansarbete från Uppsala kommun. Däremot ingår flera av kommunens förtroendevalda i olika befattningar i SKR:s styrelse och beredningar, inklusive undertecknad. Så jag tar med mig frågorna i det framtida arbetet i SKR.

Erik Pelling (S)

Kommunstyrelsens ordförande

Interpellation: Utvecklingsarbete mot våld

På socialnämndens sammanträde 25 september fick förvaltningen i uppdrag att kartlägga kommunens arbete med våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, våld mellan kriminella och ungdomsbrottsvåld. Kartläggningen ska leda till ökad kunskap om lagar, konventioner, förordningar och aktuell forskning i ämnet. Socialförvaltningen ska säkerställa arbetet med att möta personer som upplever våld.

Socialförvaltningen ska vid ett beslut rapportera resultatet av kartläggningen till socialnämnden i februari.

Utifrån kartläggningen ska ett utvecklingsarbete ska påbörjas vilket på sikt har som mål att Uppsala kommun ska tillhöra en av de bästa kommunerna när det gäller arbetet med personer som på något sätt upplever eller utövar våld. Målet är att socialtjänsten ska ha ett systematiskt, rättssäkert, forskningsbaserat och kvalitetsbaserat arbetssätt i alla ärenden som rör våld, oavsett om det rör sig om ett utredningsförfarande eller stödinsatser.

Jag frågar Socialnämndens ordförande Eva Christiernin:

- Kommer det vid framtagandet av utvecklingsarbetet att finnas med ett perspektiv av kopplingen mellan maskulinitet och våld?
- Kommer det att finnas med tydliga intersektionella perspektiv?
- Kommer diskrimineringsgrunder att tas till hänsyn vid framtagandet av utvecklingsarbetet?
- Hur planerar kommunen synliggöra våldet som görs mot transpersoner, med bakgrund av att statistik baseras på juridiskt kön?

Lovisa Johansson (F!)

Socialförvaltningen

Handläggare:

Interpellation: Utvecklingsarbete mot våld

Kommer det vid framtagandet av utvecklingsarbetet att finnas med ett perspektiv av kopplingen mellan maskulinitet och våld?

Ja, men utvecklingsarbetet har inte påbörjats ännu eftersom utredningen är pågående.

Kopplingen mellan maskulinitet och våld utgör en viktig grund för hur vi kan förstå våldsutövande pojkar och män och förståelsen är viktig för hur vi idag och även i ett framtida utvecklingsarbete bäst ska utforma våra insatser till olika grupper.

Kommer det att finnas med tydliga intersektionella perspektiv?

Ja, för att kunna erbjuda ett jämlikt stöd till alla utsatta för våld i en nära relation har vi ett ansvar att erbjuda adekvata stödinsatser utifrån individuella behov. Att anlägga intersektionella perspektiv på förvaltningens arbete i våldsrelaterade ärenden har därför varit en av utgångspunkterna i kartläggningen.

Kommer diskrimineringsgrunder att tas till hänsyn vid framtagandet av utvecklingsarbetet?

Utvecklingsarbetet har inte påbörjats ännu eftersom utredningen är pågående men självklart ska diskrimineringsgrunderna innefattas i ett utvecklingsarbete.

Hur planerar kommunen synliggöra våldet som görs mot transpersoner, med bakgrund av att statistik baseras på juridiskt kön?

Redan idag lyfts det våld som transpersoner utsätts för i våra befintliga styrdokument; program och handlingsplaner. Vi har också ett samarbete med Uppsala tjej- och transjour.

När det gäller statistiken så pågår det ett arbete med att utveckla statistiken. Alla berörda enheter kommer få en kompletterande fråga för hur vi hanterar målgruppen transpersoner idag och vad det finns för utvecklingsbehov.

Eva Christiernin (S)

Ordförande i Socialnämnden

Interpellation om kontanter

Kontanterna togs länge för givna och skyddsåtgärder var knappast aktuella. Med den nuvarande teknikutvecklingen går vi emellertid med stormsteg mot det kontantlösa samhället. Det är dåligt av minst tre skäl: 1.) Många äldre har inte vant sig vid det digitala samhället. Det är inte heller rimligt att kräva av våra medborgare att de i hög ålder helt ska ändra sitt beteende. 2.) Integritetsskäl: att varje transaktion görs potentiellt spårbar är ett allvarligt hot mot den personliga integriteten. 3.) Samhällets sårbarhet ökar, då alla transaktioner är beroende av Internetuppkoppling.

Riksdagen har antagit lagstiftning för att tvinga banker att tillhandahålla kontanter.¹ Den förutvarande landshövdingen Björn Eriksson uppmärksammade härförleden i Dagens Samhälle, att det finns kommunala verksamheter som vägrar ta emot kontanter, trots att de enligt lag är därtill förpliktade.²

Med anledning av ovanstående vill jag fråga kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling:

- Finns det kommunala verksamheter i Uppsala som ej tar emot kontanter?
- ~~Vad gör kommunen för att uppmuntra användning av kontanter?~~

Uppsala den 15/4 2020

Simon O. Pettersson
Ersättare SD

1. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/arende/betankande/skyldighet-for-kreditinstitut-att-tillhandahalla_H701FiU29

2. <https://www.dagenssamhalle.se/debatt/aven-myndigheter-maste-respektera-lagar-och-regler-28525>

Interpellationssvar

Datum:
2019-05-18

Diarienummer:

Svar på interpellation om kontanter

Simon O Pettersson (SD) ställer frågor om hur kommunen ser på kontanthantering.

Det finns verksamheter i kommunen som inte tar emot kontanter. Ett exempel är träffpunkter inom äldreverksamhet som även diskuterats i insändare i media. Inom träffpunkterna var kontanthantering så omfattande att den uppfattades som ett problem av medarbetare och ansvariga chefer. En effektiv och säker hantering av kontanter kräver stora resurser. Kontanthantering tvingar därför fram omprioritering av resurser från andra områden som anses tillföra större nytta för målgruppen. Kommunens verksamheten gör alltid prioriteringar.

I vissa dagliga verksamheter har kontantanvändning tvärtemot uppmuntrats och varit en del i träningen och utvecklingen för brukarnas förmåga och självständighet. I takt med att kontanternas roll i samhället minskat, har fokus på kontanter som träningsredskap också minskat även om det fortfarande förekommer.

I samtal och information om civil beredskap där kommunen deltagit har nyttan av att i ett hushåll ha tillgång till begränsad mängd kontanter i ett scenario av kris sannolikt lyfts.

Erik Pelling (S)

Kommunstyrelsens ordförande

Ingen ska behöva bli sjuk av sitt jobb

Att en kollega är borta till följd av en sjukskrivning orsakad av stress är inte en ovanlig upplevelse för många idag. Arbetsmarknaden i stort, den offentliga sektorn i synnerhet, och framförallt kommunerna brottas med sjukskrivningar orsakad av stress, hög arbetsbelastning, och bristande arbetsmiljö. Och det är framförallt kvinnor som drabbas.

Det är i kvinnodominerade yrken inom den offentliga sektorn där underbemanning, besparingar som leder till ökat arbetstempo, och andra faktorer gör att sjukliga stressnivåer påträffas.

Enligt Akademikerförbundet SSR:s senaste undersökning anger tre av fyra socialsekreterare i Uppsala och Gävleborg att deras arbetsbelastning är för hög. Två av tre socialsekreterare som deltog i undersökningen har under de senaste två åren funderat på att byta jobb till ett annat yrke. 92 procent av socialsekreterarna och socionomer som deltog i undersökningen är kvinnor.

Akademikerförbundet menar att deras medlemmar måste ha rätt förutsättningar för att kunna genomföra sin uppgift, alltså att mer medel sätts in för att motverka för hög arbetsbelastning och bristande resurser.

Den höga arbetsbelastningen, bristande arbetsmiljö, och höga nivåer av negativ stress som rapporteras av socialsekreterare är ett problem som drabbar främst kvinnor. Andra kvinnodominerade välfärdsyrken brottas med liknande problem med resultatet att många kvinnor tvingas sjukskriva sig. Under 2019 rapporterade arbetsmiljöverket om skillnader mellan mäns och kvinnors sjukskrivningar, där kvinnor sjukskrivs 30 procent mer än män med liknande befattningar. Kvinnor blir sjuka av sina jobb och av det ojämställda arbetslivet.

Med anledning av ovanstående vill jag ställa följande frågor till Socialnämndens ordförande Eva Christiernin:

- Anser mittenstyret att situationen som beskrivs ovan är ett jämställdhetsproblem?
- Vad avser mittenstyret göra för att förbättra arbetsmiljön för kvinnor som jobbar inom välfärden i allmänhet och inom socialtjänsten i synnerhet?

Tobias Smedberg (v)



2020-04-15

Interpellation om strukturerad ekonomisk styrning och rimligt ansvarsutkrävande

Bakgrund:

I samband med att Uppsala kommuns ordförande för kommunstyrelsen aktiverade Krisledningsnämnden fattades ett antal beslut om viktiga lättnader för berörda lokala näringsidkare. Beslut som att erbjuda bättre villkor för hyresgäster, inga kostnader för markupplåtelser för uteserveringar, i princip gratis cityparkering med mera. Flera av dessa beslut var rekommendationer från Krisledningsnämnden eftersom bolagen styrs enligt Aktiebolagslagen, ägardirektiv och relevanta bolagsstyrelser. När liknande beslut fattas, och kommuniceras ut till Uppsalaborna, är det viktigt att säkerställa korrekt verkställighet av dessa önskningar. Formellt påverkas dessa bolags kassaflöden och resultatkrav. Beroende av vilka beloppsmandat verkställande ledningar i bolagen har krävs styrelsebeslut som backar upp dessa önskade beslut. Formellt utgår jag ifrån att de styrelsebesluten då inkluderar en tydlig bedömning av vilken likviditets och resultatpåverkan besluten uppskattas få. På Kommunstyrelsen möte den 15/4 klargjordes att kommunledningskontoret inte än hade följt upp hur önskemålen från Krisledningsnämnden följts upp av berörda bolag. För att säkerställa en professionell ekonomistyrning, och möjligheten att utkräva rimligt ansvar för bolagens verksamhet, krävs även formell snabb hantering inom Uppsala kommuns omfattande företagsverksamhet i samband med att en Krisledningsnämnd agerar.

Utifrån ovan frågar jag kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling:

- Har, och i så fall när, USABs styrelse fattat beslut om att revidera sina resultatkrav på berörda dotterbolag om de vidtar de åtgärder Krisledningsnämnden önskat?
- Har relevanta bolagsstyrelser fattat beslut om att hörsamma de önskade beslut som Krisledningsnämnden önskat?
- Från vilken tidpunkt har dessa önskade åtgärder i så fall verkställts av berörda bolag och när kommunicerades det till relevanta företagare?
- Hur avser du att förbättra beslutsprocessen i förhållande till kommunens bolag, som ska verka i linje med Aktiebolagslagen, när en Krisledningsnämnd önskar snabba beslut som påverkar bolagens möjligheter att uppfylla sina uppdrag?

Stefan Hanna

Kommunalråd

Kommunstyrelsen

Svar på interpellation strukturerad ekonomisk styrning och rimligt ansvarsutkrävande

Stefan Hanna (-) har ställt ett antal frågor om krisledningsnämndens rekommendationer till kommunens bolag under inledningsfasen av pandemin.

Krisledningsnämnden har i beslut rekommenderat bolagens styrelser att fatta motsvarande beslut. Merparten av dessa beslut har en likviditetspåverkan i bolagen, exempelvis så som att förlänga betalningsvillkor från 30 dagar till 90 dagar eller att skyndsamt betala leverantörsfakturer. Den likviditetspåverkan som detta medför kan, om behov föreligger, hanteras genom en utökning av bolagets koncernkontokredit. Utökningen administreras av kommunens internbank och kommunens finanschef har delegation att besluta om en sådan utökning. En utökning av koncernkontokrediten medför en högre avgift för bolaget, en högre finanskostnad. I och med att kommunfullmäktiges fastställda resultatkrav är "Resultat före finansnetto" kommer inte en högre avgift för en utökad koncernkontokredit påverka utfallet i jämförelse med resultatkravet.

Ett annat beslut som krisledningsnämnden fattat och rekommenderat bolagen att följa är att påskynda investeringar. Investeringar redovisas i balansräkningen och påverkar inte resultatet.

Krisledningsnämnden har även beslutat om att under en period sänka parkeringsavgifterna i centrala Uppsala. Styrelsen i Uppsala Parkerings AB har på krisledningsnämndens rekommendation fattat motsvarande beslut. Den lägre parkeringsavgiften påverkar intäkterna i Uppsala Parkerings AB och regleras genom motsvarande sänkning av den avtalade ersättning som Uppsala Parkerings AB årligen betalar till Uppsala kommun. Genom den regleringen påverkas således inte Uppsala Parkerings AB av krisledningsnämndens beslut.

Flera av de kommunala bolagen påverkas emellertid väsentligt av pandemin, framför allt genom stora intäktsbortfall. Intäktsbortfallen är en direkt följd av myndigheternas rekommendationer samt att Uppsalaborna arbetar hemifrån och håller social distans. Möten och evenemang har fått ställas in, hyresreduktioner har lämnats till utsatta näringsidkare, verksamheter har fått stänga och färre bilister har ett behov av parkerar sina bilar. Den direkta resultatpåverkan av pandemin följs separat och redovisas av alla bolag som en så kallad jämförelsestörande post. Genom en sådan särredovisningen kan bolagens resultat följs upp mot kommunfullmäktiges beslutade resultatkrav.

Utifrån de beslut som krisledningsnämnden fattat bedöms det således inte just nu finnas något skäl till att justera kommunfullmäktiges beslutade resultatkrav.

Krisledningsnämndens beslut har skyndsamt vidarebefordrats till samtliga verkställande direktörer i bolagen, som tagit besluten till sina respektive styrelser för vidare hantering. Bolagen har därefter hanterat frågan i syfte att agera i linje med krisledningsnämndens rekommendation och i enlighet med aktiebolagslagen eller annan lagstiftning, såsom lagen om allmännyttiga bostadsbolag/lagen om allmänna vattentjänster. Bolagen har sedan återkopplat till kommunledningskontoret, vilka åtgärder som vidtagits, merparten har skett genom skriftlig återkoppling. Bolagen har även kommunicerat till berörda kunder/näringsidkare.

Erik Pelling (S)

Kommunstyrelsens ordförande

Interpellation - Avräkning vid avgångsvederlag och process för utköp

Uppsala kommun har regelbundet använt sig av möjligheten att köpa ut personal som man önskat avbryta en tillsvidareanställning med. Det har de senaste åren kostat Uppsalas skattebetalare många miljoner kronor. Jag har den senaste tiden fått frågor om delar av dessa pengar betalas tillbaka av personer som trots utköp återkommer i kommunens tjänst.

Jag frågar kommunstyrelsens ordförande, Erik Pelling:

- När personer som köpts ut från sin tillsvidareanställning återkommer på kommunens lönelista, återbetalas i så fall delar av utköpsbeloppet?
- Hur många medarbetare köptes ut ifrån Uppsala kommun under 2019?
- Hur många miljoner representerar 2019 års utköpsbelopp?
- Hur fungerar kommunens process vid utköp av medarbetare?

Stefan Hanna

Kommunalråd

Interpellation om prognostiserad befolkningsutveckling i Uppsala

Bakgrund:

Enligt de utredningar, förslag och annat om förändringar i såväl stadsbyggnad som kollektivtrafik som nu presenterats och föreslås genomföras står invånarna i Uppsala kommun i allmänhet och Uppsala stad i synnerhet inför stora påfrestningar. Ibland beskrivs utvecklingsidéerna som att ett nytt Sundsvall skall uppföras i Uppsala stads södra stadsdel. Omfattande synpunkter och debatt kring både detta och den föreslagna spårvägen finns bland medborgarna och har framförts i kommunfullmäktige, på medborgardialoger och i media. Den senaste tiden har allt fler insett att spårväg är fel teknikval för den kapacitetsstarka kollektivtrafik vi behöver för framtiden. Av de alternativ som delvis utretts upplevs idag BRT som betydligt klokare än spårväg. Tyvärr saknas ytterligare tekniska alternativ som kan vara goda alternativ som till exempel stadsbana.

Processen med det så kallade Uppsalapaketet har pågått i flera år utan någon egentlig transparens eller seriös information till medborgarna vare sig om vilka olika tekniska fordonslösningar som står till buds eller vilka som seriöst utreds. Kommunikationen och dialogen med kommunens invånare, och skattebetalare, har varit mycket bristfällig. Kommuninvånarna har helt enkelt förelagts en lösning utformad och presenterad på ett sätt som ger intryck av att inga alternativ till spårväg är möjliga. Även kopplat till byggnadsplanerna i bland annat Bergsbrunna är kommunens medborgardialog bristfällig. Att inte förlänga tiden för medborgardialogen för den omfattande områdesplanen med anledning av Coronakrisen är respektlöst. Det är en oacceptabel hantering av frågor som stark påverkar oss kommuninvånare såväl ekonomiskt som fysiskt och praktiskt i vardagen under många år framåt.

När det gäller spårvägen rör det sig sannolikt om investeringar på runt 10 miljarder kronor eller minst 85% av en årsbudget för Uppsala kommun. En liknande satsning innebär dels kraftiga begränsningar i kommuninvånarnas vardag, inte minst för invånarna i ytterområdena samt en uppenbar risk för stora skattehöjningar från en redan hög nivå. Alternativt stora neddragningar inom välfärdens kärnområden skola, omsorg och vård. I sämsta fall kan vissa av dagens ekonomiska utmaningar driva på skattehöjningar samtidigt som neddragningar i välfärdens kärnområden blir nödvändiga.

Anläggandet av välbehövliga extra järnvägsspår mellan Uppsala och Stockholm ingår i Uppsalapaketet, vilket också med stor sannolikhet påverkar kommuninvånarnas vardag i betydande omfattning. Precis som Knivsta kommun finns många argument för att omförhandla Uppsalapaketet med staten.

Med detta sagt kan jag konstatera att beslut i frågor i den här omfattningen behöver grundas på stabila och tillförlitliga fakta. Det finns gott om exempel på att tidigare befolkningsprognoser inte blivit som kommunen uppskattat. Jag anser att vi behöver en tydligare beskrivning av vilka antaganden som görs avseende de befolkningsprognoser som används som förutsättning för de enorma satsningar som planeras.

Med anledning av ovanstående frågor jag kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling:

1. Vilken är källan till den befolkningsprognos som ligger till grund för de omfattande förändringarna i såväl stadsbyggnad som kollektivtrafik?
2. Vilka antaganden ligger till grund för de befolkningsprognoser som kommunen gör?
3. ~~Hur har skattekraften bland Uppsalas invånare i jämförelse med tidigare år och i jämförelse med jämförbara kommuner utvecklats de senaste åren?~~
4. Vilken skattekraft och humankapital antas de som förväntas flytta till Uppsala kommun representera?
5. Vilka antagande görs kopplat till ålderssammansättningen av dem som beräknas flytta till Uppsala kommun de kommande 20 åren?
6. Varifrån antas de inflyttande komma?

Stefan Hanna

Kommunalråd

Kommunstyrelsen

Svar på interpellation om befolkningsutveckling

Stefan Hanna (-) har ställt ett antal frågor om Uppsalas befolkningsutveckling i en interpellation.

Vilken är källan till den befolkningsprognos som ligger till grund för de omfattande förändringarna i såväl stadsbyggnad som kollektivtrafik?

Kommunen arbetar dels med prognoser dels med scenarier. Grunderna för båda är SCB:s prognoser över befolkningsutvecklingen för riket. För kommunens befolkningsprognos görs sen antaganden om flyttningar, dödlighet och fruktsamhet som bygger på historisk utveckling av dessa faktorer.

I översiktsplaneringen används inte bara prognoser utan även högre och lägre scenarier för befolkningsutvecklingen. I arbetet med senaste översiktsplanen låg befolkningsprognosen på 280 000 invånare 2050, medan översiktsplanens högscenariolåg på 340 000 invånare. Kommunprognosen har sedan successivt närmat sig högscenariot och ligger nu på ca 320 000 invånare. Högscenariot bottnade i scenarier för utvecklingen i hela Östra Mellansverige (som en del i regionplaneringen i Stockholm), i en version som innebar en högre befolkningstillväxt i riket och att nettoinflyttningen till Uppsala skulle öka i högre tempo än i kommunprognosen.

En liknande studie har även gjorts i samband med den pågående aktualitetsprövningen av översiktsplanen.

Vilka antaganden ligger till grund för de befolkningsprognoser som kommunen gör?

Grundantagandet handlar om Uppsalas tillväxttakt jämfört med riket (SCB:s prognos för riket). Utifrån detta görs mer detaljerade antaganden för de första fem åren, kopplat till aktuella migrationsströmmar och bosättningsmönster. För följande åren till 2050 antas Uppsala fortsätta att ta allt större andelar av rikets befolkning enligt observerad trend senaste 15 åren vilket innefattar perioder med både relativt låg och hög befolkningstillväxt.

I arbetet med högre scenarier än prognosen antas framför allt inflyttningsnettot stiga mer.

Hur har skattekraften bland Uppsalas invånare i jämförelse med tidigare år och i jämförelse med jämförbara kommuner utvecklats de senaste åren?

Skattekraften i Uppsala har ökat i långsammare takt än rikets sedan 2015, på grund av lägre förvärvsintensitet i befolkningen i förvärsarbetande åldrar jämfört med tidigare. För detta kompenseras Uppsala kommun nästan helt av utjämnningssystemet eftersom staten garanterar alla kommuner 115 procent av rikets skattekraft.

Vilken skattekraft och humankapital antas de som förväntas flytta till Uppsala kommun representera?

Vi har inga antaganden gällande sysselsättningsgrad och inkomster. Däremot finns antaganden om befolkningstillväxt och makroekonomi, exempelvis lönekostnader. Demografin i högre scenarier ger högre andel invånare i förvärsarbetande åldrar. Det antas ge förstärkt skattekraft.

Vilka antagande görs kopplat till ålderssammansättningen av dem som beräknas flytta till Uppsala kommun de kommande 20 åren?

Ålderssammansättningen bygger på historiska genomsnitt. Totalt sett har vi störst nettoinflyttning bland unga vuxna, medan antalet 30 - 40-åringar och barn fluktuerar över åren.

Varifrån antas de inflyttande komma?

Nettoinflyttningen har under 2000-talet dominerats av invandring från utlandet, men bestod 2019 till cirka hälften av inrikes flyttningar. Antagandet nu är att vi över tid har en ganska stabil inflyttning från övriga län och att invandringsnettot går ner. I högre scenarier ökar såväl invandring som inflyttning inrikes.

Erik Pelling (S)

Kommunstyrelsens ordförande

Interpellation om Byggprojekt Nya Stadshuset

Om- och tillbyggnation av Stadshuset pågår för fullt. Det rör sig om en miljardinvestering. Enligt plan ska inflyttning ske i slutet av år 2021. Redan under 2020 är det tänkt att beslut ska fattas om vilka medarbetare som ska Stadshuset som sin arbetsplats/hemvist. Cirka 1500 medarbetare planeras ha sin hemvist på Stadshuset. Antalet arbetsplatser i fastigheten ska bli 1800 stycken. Idén är att politiker och tjänstemän ska arbeta aktivitetsbaserat. Det innebär mycket flexibelt. Ambitionen är att fastigheten ska ha flexibilitet och kreativitet som ledord. Efter att ha uppvaktats av för många med insikt om bygget känner jag en stark oro för att byggprojektet och dess ekonomiska ramar inte kan hållas. Ett skräckscenario är att något liknande Region Uppsalas senaste skandalbygge på Akademiska sjukhuset, ingång 100, 101, upprepas. Det vill säga ett byggprojekt som blev väldigt mycket dyrare än den budget som godkänts.

Jag frågar kommunstyrelsens ordförande, Erik Pelling:

- Vilken var den ursprungliga budgeten för om och nybygget av det nya Stadshuset?
- Vilken är den nuvarande budgeten och prognosen för slutkostnaden för bygget?
- Hur många ätor har hittills dokumenterats i projektet?
- Hur ser projektorganisationen ut kopplad till bygget av Nya stadshuset?
- Vem anser du bär huvudansvaret om bygget av Nya Stadshuset blir mycket dyrare än den ursprungliga samt den reviderade budgeten efter att restaurangdelen kompletterades till projektet?
- Kommer bygget att vara klart för inflyttning under slutet av år 2021?

Stefan Hanna

Kommunalråd

Kommunstyrelsen

Svar på interpellation om projekt Nya Stadshuset

Stefan Hanna (-) har ställt ett antal frågor om byggprojektet Nya Stadshuset.

Vilken var den ursprungliga budgeten för om och nybygget av det nya Stadshuset?

825 milj kr i 2015 års priser blir ca 880 milj kr i 2017 års priser

Med juryns bearbetade ritningar, de fördjupade insikterna kring fastighetens skick, en säkerhetsmarginal och tillägget av en restaurant fattades beslut om utökad budgetram.

Juryns bearbetade ritningar och de fördjupade insikterna kring fastighetens skick	70 mkr
Säkerhetsmarginal	30 mkr
Restaurant	38 mkr
Grundram för investering i 2017 års priser	880 mkr
Summa	1018 mkr

Vilken är den nuvarande budgeten och prognosen för slutkostnaden för bygget?

1018 mkr + en reserv på 80 mkr för oförutsedda händelser

Hur många ätor har hittills dokumenterats i projektet?

I stadshusprojektet använder Förvaltningsfastigheter AB (FFAB) en ersättningsform (gentemot PEAB) som inte har någon klassisk ÄTA-hantering. Ersättningsformen som tillämpas är löpande räkning med riktpreis och incitament. Riktpreiset regleras dels vid stora och/eller väsentliga förändringar (enligt fastställda kriterier) och dels då det inträffar oförutsedda händelser med ekonomiska konsekvenser.

Hur ser projektorganisationen ut kopplad till bygget av Nya stadshuset?

Kommunledningskontoret är beställare genom fastighetsstaben. Helägda kommunala fastighetsbolaget FFAB är byggherre.

Vem anser du bär huvudansvaret om bygget av Nya Stadshuset blir mycket dyrare än den ursprungliga samt den reviderade budgeten efter att restaurangdelen kompletterades till projektet?

I denna typ av komplexa projekt med flera intressenter som påverkar kostnaderna finns så väl ett beställaransvar som ett byggherreansvar. Som beställare handlar det om att förstå att man inte kan få allt inom den givna ramen och som byggherre handlar det om att hålla emot när beställaren kommer med önskemål som budgeten inte täcker.

Projektet har haft en specifik utmaning eftersom det inte bara inkluderat nybyggnation utan också ombyggnation/renoveringar/upprustningar av 60 år gamla huskroppar. Det har trots tekniska förarbeten, av teknikkonsulter, kring konstruktioner och material inte varit möjligt att detektera alla de tekniska brister som blottats efter att man börjat ta isär de gamla konstruktionerna. Exempelvis hade ingen räknat med att man vid bygget på 60-talet inte pålat den södra sidan av den norra huskroppen ordentligt. Detta upptäcktes när man såg att den gamla KS-salen hängde på armeringsjärnen. Det faktum att vi har tagit hand om en äldre byggnad är den enskilt största orsaken till den förändrade budgeten. Vi har diskuterat den tekniska konsultens ansvar med fastighetsjurister vars mening varit att de brister som kommit fram inte hade kunnat upptäckas vid de tekniska undersökningarna.

Kommer bygget att vara klart för inflyttning under slutet av år 2021?

Den senaste prognosen från byggherren är fortsatt slutet av 2021. Vi befinner oss dock i en pandemi och byggprojekt av denna karaktär är beroende av leveranser från flera länder. Om någon leverans försenas riskerar det att påverka byggprojektet. Så här långt har projektet dock lyckats att hantera de förseningar som uppstått. Förseningar kan också påverka byggprocessen vilket betyder att de kan vara kostnadsdrivande. Vidare har sjukfrånvaron på byggplatsen varit betydande inom vissa yrkeskårer. Om sjukfrånvaron skulle landa på en högre nivå över tid riskerar det också att försena projektet.

Erik Pelling (S)

Kommunstyrelsens ordförande

När får vi igång den cirkulära ekonomin?

Slamhantering och recirkulation av fosfor mellan urban miljö och åkermark

Recirkulation av näringsämnen och framförallt fosfor mellan urban miljö och åkermark är en viktig del för att kunna utveckla ett hållbart samhälle.

För vår livsmedelsförsörjning krävs fosfor som näringsämne till odlingsmarken. Vi är beroende av import av fosfor i mineralgödselmedel. Men vi måste sträva efter att fosfor cirkuleras från staden till åkermarken.

Idag sprider Uppsala ca 30 % av slammet från reningsverken på produktiv åkermark. Slamspridning har både för- och nackdelar. Till fördelarna hör att näringsämnen och kol återförs till marken. Men tyvärr följer en hel del oönskade föroreningar med som kan skada hälsa och miljö. Ekologiska odling tillåter inte slamspridning.

Slam används också för jordtillverkning och täcks över deponier.

Direktivet för slamutredningen från 2020, som nu är ute på remiss är:

hur ett krav på utvinning av fosfor ur avloppsslam och ett förbud mot att sprida avloppsslam bör utformas. Utredaren skulle även redovisa den tekniska utveckling som skett vad gäller behandlingen av avloppsslam och utreda om det finns ett behov av etablerings- eller investeringsstöd för de tekniska lösningar som krävs för att återvinna fosfor ur avloppsslam. I uppdraget låg vidare att föreslå hur ett fortsatt uppströmsarbete för att minska utsläpp nära källan kan säkerställas sedan ett förbud mot spridning av avloppsslam har införts.

I utredningen presenteras två alternativ.

1. Att helt förbjuda slamspridning på all åkermark. (Vilket är enligt direktiven som givits)
2. Att förbjuda slam för jordtillverkning och att lägga på deponier samt att inom tio år förbjuda slamspridning på åkermark, samt att snarast ställa hårdare hygien- och miljökrav på slam. (Ett mildare alternativ som ger tid för omställning)

Utredningen förespråkar alternativ två. Dock är det angeläget att redan idag påbörja arbetet med att utveckla metoder för hur fosfor i slam kan tas tillvara som den resurs det är.

Med anledning av ovanstående vill jag ställa följande frågor:

- Hur arbetar kommunen i dag med slamspridning?
- Hur arbetar kommunen idag med att hitta hållbara alternativ för en framtida slamhantering?
- Om styret avser låta Uppsala vatten fortsätta med slamspridning på åkermark, hur påverkar detta målet om 100% ekologiskt matinköp till 2023, eftersom slamspridning inte tillåts på ekologiska odlingar?

Anette Fischer (v)



Kravlös utförsäljning av hyresrätter

Kommunstyrelsen har nu beslutat att gå vidare med utförsäljningen av Gottsunda centrum och 300 intilliggande hyreslägenheter. Då den privata marknaden inte är stabil i tider av kris har processen tillfälligt pausats men beräknas återupptas inom kort. Tidigare löften om att det i utförsäljningstävlingen ska ställas krav på att företaget som köper hyresrätterna ska ta ansvar för de boende har inte införlivats.

Det finns gott om bevis på alla de risker som boende utsätts för när kommunägda hyresfastigheter säljs till privata aktörer. Det handlar bland annat om risken att hyran höjs vid ett övertagande, att ytliga renoveringar genomförs som chockhöjer hyran ytterligare och gör att de boende inte har råd att bo kvar i sina hem. Det handlar om risken att hyresrätter ombildas till bostadsrätter eller att ny ägare river husen för att de tjänar mer pengar på att bygga nytt. Och dyrt.

Vänsterpartiet är helt emot utförsäljningen av dessa lägenheter på grund av alla dessa risker som de boende utsätts för. Men om övriga partier ändå går vidare med att sälja dessa 300 familjers hem, då menar vi att det är ett absolut måste att krav ställs på köparen som ökar chansen att hyresgästernas bästa tillvaratas. Detta har även du som kommunstyrelsens ordförande vid flera tillfällen lovat de boende. Eftersom de planerade ansvarskraven som var på väg fram till beslut i kommunstyrelsen i sista stund ströks i sin helhet, men du ändå i olika sammanhang säger att ansvarstagande ska krävas, är det svårt att veta vilka slutsatser Gottsundaborna och hyresgästerna ska dra av nuläget.

Med anledning av ovanstående vill jag ställa följande frågor till kommunstyrelsens ordförande:

- garanterar du att i det fall befintliga bostäder blir föremål för försäljning så ska köparen förbinda sig till krav att bostäderna inte får rivas under en femtonårsperiod från förvärv?
- garanterar du att i det fall befintliga bostäder blir föremål för försäljning ska köparen förbinda sig till krav att köparen ska ha en långsiktig och lokalt förankrad förvaltning och en synlig närvaro i centrumområdet?
- garanterar du att i det fall befintliga bostäder blir föremål för försäljning ska köparen förbinda sig till krav att konceptrenoveringar inte accepteras och att stamrenovering ska ske med stor respekt för de boende och deras möjlighet att bo kvar i bostaden med en påverkansbar nivå för renovering för hyresgästen och stegvisa hyreshöjningar?
- garanterar du att i det fall befintliga bostäder blir föremål för försäljning ska köparen förbinda sig till krav att inga schablonmässiga inkomstkrav utifrån exempelvis årshyra får ställas?
- garanterar du att i det fall befintliga bostäder blir föremål för försäljning ska köparen förbinda sig till krav att bostäderna ska förmedlas via Uppsala bostadsförmedling?
- garanterar du att i det fall befintliga bostäder blir föremål för försäljning ska köparen förbinda sig till krav att aktören aktivt ska motverka svarta hyreskontrakt?
- vilka risker ser du för hyresgästerna vid en försäljning av deras hem?

Tobias Smedberg (v)



Kommunstyrelsen

Svar på interpellation om försäljning av lägenheter

Tobias Smedberg (V) har ställt ett antal frågor om försäljningen av hyreslägenheter i Gottsunda.

Bedömningen som har gjorts i och med kommunstyrelsens beslut om att initiera försäljningen av Gottsunda centrum genom en idékoncepttävling är att de närmare 300 bostäderna på Valthornsvägen kan stärka centrumaffären. Därav ska även en försäljning av bostäderna prövas.

En av tävlingsuppgifterna innebär redovisning av hur en renovering av befintliga bostäder kan genomföras på ett sätt som tillvaratar hyresgästernas intressen och på vilket sätt ett ägande skulle stärka utvecklingen av Gottsunda centrum. I tävlingsunderlaget anger kommunen några åtgärdsförslag som kan utgöra grund för utvärdering av tävlingsbidragen. Den slutliga aktören som ensam får förhandla med kommunen om ett förvärv av Gottsunda centrum utses genom en sammanvägd bedömning av pris och idékoncept. Om aktören inte kan motivera hur den avser ta tillvara hyresgästperspektivet i en kommande renovering kan bostäderna undantas från försäljningen. I det fall det inte finns någon lämplig privat aktör som vill köpa bostäderna kommer de alltså kvarstå i kommunal ägo.

Det jag kan garantera i nuläget är att jag som kommunstyrelsens ordförande, tillsammans med övriga i styrgruppen inte kommer att sälja hyreslägenheterna om inte aktören uppvisar såväl mervärde Gottsunda C som en stark vilja och möjlighet att skapa en trygg boendesituation för hyresgästerna. Slutligen är det Kommunstyrelsen som beslutar om en eventuell försäljning och då har vi gemensamt stora möjligheter att göra det bästa för utvecklingen av stadsdelen Gottsunda.

Erik Pelling (S)

Kommunstyrelsens ordförande

Interpellation av Jonas Petersson (C) om blockhyra

Idrott och fritidsnämnden (IFN) tecknade avtal med Fyrishov AB att från och med 1 juli 2019 blockhyra B- och D-hallen på Fyrishov.

Detta innebar att föreningar endast kunde hyra B- och D-hallen till kostnaden av markeringsavgift, övriga hallar och anläggningar kunde hyras av Fyrishov till ordinarie avgift.

Många föreningar kritiserade detta avtal då det dels infördes mitt i året och dels minskade tillgängligheten på eftermiddagar och kvällar, tider då föreningarna önskade hyra.

Alla idrotter har sina krav på utformning av lokalen för att verksamheten ska kunna utföras. B- och D-hallen uppfyller inte alla verksamheters krav. Till exempel är det svårt att möta behov från föreningar som vill träna rehabilitering- och vattengymnastik som är en populär motionsform för bland annat funktionsnedsatta.

IFN och Fyrishov har nu omförhandlat/justerat avtalet och jag vill med anledning av detta ställa följande frågor till Idrott- och fritidsnämndens ordförande Maria Patel (S):

- Har föreningslivets synpunkter beaktats vid omförhandlingen/justeringen av avtalet med Fyrishov AB?
- Har föreningslivet fått fler tider samt möjligheter att påverka schemaläggningen av halltider?
- Har tillgängligheten till och utbudet av motionsalternativ för funktionsnedsatta ökat eller minskat i och med det nya avtalet mellan IFN och Fyrishov AB?
- Kommer Idrott- och fritidsnämndens ordförande Maria Patel (S) verka för att avtalet justeras mellan IFN och Fyrishov AB så funktionsnedsatta får ett större och mer tillgängligt utbud av idrott och motion?

Jonas Petersson (C)

Idrott- och fritidsnämnden

Svar på interpellation om blockhyra

Jonas Petersson (C) har ställt ett antal frågor om blockhyra kopplat till Fyrishov AB.

Har föreningslivets synpunkter beaktats vid omförhandlingen/justeringen av avtalet med Fyrishov AB?

Föreningslivets synpunkter har beaktats vid upprättande av nytt tilläggsavtal. En samrådsgrupp med representanter från IFN och Fyrishovs styrelse samt tjänstepersoner från respektive organisation har varit delaktiga i arbetet. Samrådsgruppen har haft täta dialoger med föreningslivet.

Har föreningslivet fått fler tider samt möjligheter att påverka schemaläggningen av halltider?

Genom tilläggsavtalet har ytterligare 1 296 bokningsbara timmar i hallarna tillkommit. Detta har bidragit till att föreningslivet har fått möjlighet att utöka sin inhyrning på Fyrishov. Samrådsgruppen har tillsammans med föreningarna arbetat aktivt för att öka föreningarnas möjlighet till påverkan av schemaläggning i hallarna. Vidare har en ökad flexibilitet tillkommit vilket ökar föreningarnas möjlighet att påverka.

Har tillgängligheten till och utbudet av motionsalternativ för funktionsnedsatta ökat eller minskat i och med det nya avtalet mellan IFN och Fyrishov AB?

Eftersom undervisningsbassängen utgick i det nya uppdragsavtalet så har flera föreningar blivit påverkade på grund av ökade inhyrningskostnader. Samrådsgruppen har gemensam målsättning att undervisnings- och träningsbassängen ska ingå i avtalet. Parterna ska tillsammans under hösten 2020 arbeta fram en flexibel modell som möjliggör att bidragsberättigade föreningar som verkar på Fyrishov kan nyttja bassängen för undervisning.

Kommer Idrott- och fritidsnämndens ordförande Maria Patel (S) verka för att avtalet justeras mellan IFN och Fyrishov AB så funktionsnedsatta får ett större och mer tillgängligt utbud av idrott och motion?

Samrådsgruppen har tagit fram ett nytt tilläggsavtal som möjliggör en ökad flexibilitet för föreningar. Det innebär att samtliga föreningar som har behov av att verka på Fyrishov ska ha den möjligheten.

Maria Patel (S)

Ordförande idrott- och fritidsnämnden

Interpellation av Mats Åhlund (C) om målen för Uppsala kommuns miljö- och klimatplan

Uppsala kommuns fullmäktige har som en del i arbetet för en ekologiskt hållbar utveckling antagit ett *Miljö- och klimatprogram 2014–2023*. I programmet uppställs både etappmål och långsiktiga miljö- och klimatmål. Programmet sträcker sig ända bort till 2070. För i år 2020 gäller följande;

Ett övergripande mål är de samlade utsläppen av växthusgaser ska ha minskat med 30 % år 2020.

Följande etappmål ska också vara nådda i år, 2020;

- Uppsalas och Uppsala kommuns energiförsörjning för värmebehov ska ske med förnybara energikällor eller klimatneutral/kompenserad produktion år 2020.
- Till 2020 har cirka 30 MW effekt solenergi installerats,
- Kommunens egna fordon är fossilbränslefria år 2020, Kommunen ska ha energieffektiviserat med 25 % när det gäller den indirekta användningen år 2020 (exempelvis minskat avfall och minskad användning av engångsförpackningar).
- Kommunens nämnder och styrelser har mål för energieffektivisering för indirekt energianvändning som motsvarar minst 25 procents minskning till år 2020. Kommunorganisationens direkta energianvändning ska i absoluta mått sammantaget vara som mest oförändrad år 2020 jämfört med år 2014.
- All upphandling av varor, tjänster och entreprenader ska senast år 2020 följa Upphandlingsmyndighetens avancerade krav eller motsvarande med fokus på minskning/substitution/utfasning av miljö- och hälsofarliga ämnen.
- Uppsala kommuns arbete för att främja ett giftfritt, resurs- och energisnålt byggande och förvaltande har resulterat i att Uppsala är en av de främsta kommunerna i Sverige med avseende på hållbart byggande år 2020

Länsstyrelsen i Uppsala län bedömer att de för hela landet uppställda 16 miljö kvalitetsmålen som beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till, uppnås inom Uppsala län endast ett av målen - *Ingen förorening*, och *Frisk luft* är det enda miljömålet där utvecklingen går åt rätt håll. För de övriga målen är utvecklingen mestadels negativ eller för långsam.

När det gäller luftsituationen i Uppsala kan antecknas att kommunstyrelsen har tvingats svara Miljödepartementets frågor med anledning av överskridande av miljö kvalitetsnormen för partiklar (PM10) på Kungsgatan. Frågan ställdes med anledning av ett pågående överträdelseärende mot Sverige i Europeiska kommissionen. Kommunstyrelsens svar gick ut på att överskridandet i huvudsak var föranlett av en flytt av en mätstation men att luftkvaliteten nu är bättre då man flyttat mätstationen till ett ställe med mindre partiklar i luften!

Produktionen av solenergi ligger också långt ifrån målen för år 2020.

De långsiktiga miljö- och klimatmålen liksom etappmålen ska följas upp årligen. Det ska utvärderas igen i år 2020. Uppföljningen ska redovisas till kommunfullmäktige. Noteras kan att de nationella miljö kvalitetsmålen har 2020 som målför. Kommunstyrelsen är ansvarig att samordna och sammanställa uppföljningen och utvärdering.

Jag frågar därför kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling (S) följande:

- När kommer den utlovade redovisningen och utvärderingen att redovisas för kommunfullmäktige?
- Kan något sägas redan nu vad denna kommer att innehålla?
- Kommer skarpa åtgärder att vidtas för att ej uppnådda mål ska uppnås inom eller snarast efter utsatt tid?
- Vad är Miljömålsrådets uppgift och vad gör rådet?



Mats Åhlund (C)

Svar på Interpellation av Mats Åhlund (C) om målen för Uppsala kommuns miljö- och klimatplan

Mats Åhlund (C) har ställt nedanstående frågor om kommunens Miljö- och klimatprogram till kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling. Som kommunalråd med ansvar för kommunens miljö- och klimatarbete besvarar jag dem.

- När kommer den utlovade redovisningen och utvärderingen att redovisas för kommunfullmäktige?
- Kan något sägas redan nu vad denna kommer att innehålla?
- Kommer skarpa åtgärder att vidtas för att ej uppnådda mål ska uppnås inom eller snarast efter utsatt tid?
- Vad är Miljömålsrådets uppgift och vad gör rådet?

Uppsalas Miljö- och klimatprogram är en del av kommunens långsiktiga arbete för en hållbar utveckling. Programmet har antagits i kommunfullmäktige och sträcker sig mellan 2014–2023. Programmet utvärderades och reviderades 2016–2017. I programmet finns långsiktiga miljö- och klimatmål, kommunen ska vara fossilfri 2030 och klimatpositiv 2050, och 10 etappmål varav några ska var uppnådda i år. Det långsiktiga målet för minskning av växthusgaser sträcker sig ändå till 2070. I år ska de samlade utsläppen av växthusgaser i kommunen som geografiskt område ha minskar med cirka 30 procent jämfört med år 1990. 2070 ska minskning vara 110 %

I år ska det göras en ny utvärdering av programmet som kommer att läggas fram för fullmäktige senast i december. Den kommer bland annat att innehålla en

- redovisning av kommungeografiska utvecklingen av klimatutsläpp tom 2019 (vissa data enbart för 2018),
- prognos på klimatmålet 2020 (kommungeografiskt),
- uppföljning av etappmålen, och
- förslag till revidering och uppdatering för att säkra klimatmålet 2030.

I utvärderingen kommer också åtgärder presenteras för att ej uppnådda mål ska uppnås inom eller snarast efter utsatt tid.

Allmänt kan sägas att Miljö- och klimatprogrammets alla etappmål medvetet formulerades mycket utmanande. För att markera att det krävs stora kliv i miljöutvecklingen.

Jag vill kort redogöra för hur det går med arbetet för att uppnå de etappmål Mats Åhlund nämner i sin interpellation:

- Uppsalas och Uppsala kommuns energiförsörjning för värmebehov ska ske med förnybara energikällor eller klimatneutral/kompenserad produktion år 2020. (etappmål 1)
Nämndorganisationens el är Bra miljöval el och bolagen har (minst) förnybar el. Uppsalahem har investerat i vindkraftverk och alla fastighetsbolagen arbetar med solel. Ett stort antal oljepannor har fasats ut sedan 2009. Vid utgången av 2019 återstår 2 pannor som används vid särskilt kallt väder hos Skolfastigheter. Deras plan är att fasa ut dem detta år. Det som återstår är klimatkompenserad fjärrvärme, där några bolag hade tecknat avtal vid utgången av 2019.

- Till 2020 har cirka 30 MW effekt solenergi installerats (etappmål 2).
Till och med 2019 har 19 MW installerats. År 2013 bedömdes det finnas mindre än 0,3 MW installerat. Den årliga installationstakten har ökat varje år. År 2019 installerades 7,5 MW, 2020 förväntas minst 7,5 MW till installeras. En privat aktör (Vasakronan) planerar en solcellspark liksom kommunen självt.
Den största posten geografiskt har hittills annars varit från privatpersoner och företag med mindre anläggningar. Uppsala hade 2019 flest anläggningar i Sverige. Med nuvarande utveckling nås målet, eller överträffas, troligen i dec 2020 eller strax därefter. Utvecklingen har alltså gått från 0,3 till prognosen 30 på 7 år (faktor 100).
- Kommunens egna fordon är fossilbränslefria år 2020, (etappmål 3: avser personbilar och lätta lastbilar, övriga fordon 2023)
Handlingsplan finns sedan 2016 för att bli klara till 2020. Men vi har redan idag en mycket hög andel fordon som kan köra på förnybart bränsle. Kommunen har beställt ytterligare fordon och bygger under 2020 bränsleinfrastruktur (för el och biogas) så att målet ska uppnås. Till följd av pandemin levereras inga nya bilar vilket innebär att det finns viss risk att det blir försenat.
- Kommunens nämnder och styrelser har mål för energieffektivisering för
A) indirekt energianvändning som motsvarar minst 25 procents minskning till år 2020 med basår 2014.
B) Kommunorganisationens direkta energianvändning ska i absoluta mått sammantaget vara som mest oförändrad år 2020 jämfört med år 2014 (etappmål 4).
A) Målet om indirekt energieffektivisering kommer inte att kunna följas upp. Nationell och lokal statistik saknas idag.
B) Huvudmålet är +/- 0 totalt i absoluta tal för koncernen. Klaras för 2019, prognos god för 2020.
- All upphandling av varor, tjänster och entreprenader ska senast år 2020 följa Upphandlingsmyndighetens avancerade krav eller motsvarande med fokus på minskning/substitution/utfasning av miljö- och hälsofarliga ämnen. (etappmål 5)
Målet har inte fullt ut implementerats i kommunens Policy och riktlinjer för upphandling så här behöver ett arbete göras. Men vi ser att en mycket god utveckling har skett inom plast och upphandling. Där har vi ju även som mål att vi i kommunens egna och upphandlade verksamhet endast ska köpa in produkter med plastinnehåll från återvunnen eller förnybar råvara år 2030
- Uppsala kommuns arbete för att främja ett giftfritt, resurs- och energisnålt byggande och förvaltande har resulterat i att Uppsala är en av de främsta kommunerna i Sverige med avseende på hållbart byggande år 2020. (etappmål 7)
För måluppfyllelse krävs bland annat att: "Ett med branschen frivilligt program för byggande och renovering är etablerat senast 2016 och implementeras successivt. Alla exploateringsprojekt på kommunal mark utvecklar och tillämpar program för hållbart byggande i samverkan med kommunen"
Målet betraktas som uppnått då Uppsala kommun arbetar med att implementera det nationella branschprogrammet CityLab – Riktlinjer för hållbart stadsbyggande. CityLab är just ett sådant program som tagits fram av branschen nationellt genom SGBC – Sweden Green Building Council – och där kommunen aktivt deltagit med att formulera och testa program och riktlinjer.
Målet har också till en del konkretiserats med ett nytt etappmål 10. "Mer trä och klimatneutrala material i bygg- och anläggningsprocessen 2030."
Tilläggas kan också att satsningen genom Uppsalapaketet på nya bostäder och arbetsplatser i de sydöstra stadsdelarna kommer fungera som förebild för hållbart byggande och vara en testbädd för nya cirkulära systemlösningar.

Interpellanten tar också upp frågan om luftkvaliteten på Kungsgatan. Där behöver kommunen arbeta både med att hålla nere partikelhalterna i luften och minska de höga kväveoxidhalterna. Det handlar om flera åtgärder som bibehållit dubbdäcksförbud, att byta bränsle i bussarna och minska genomfartstrafiken av privatbilar.

Mats Åhlund har även frågat mig vad Miljömålsrådets uppgift är och vad rådet gör.

I miljörådet sitter representanter för de partier som har plats i fullmäktige. Ledamöterna i rådet har, som jag ser det, flera uppgifter. Dels att diskutera och sprida informationen om kommunens miljö- och klimatarbete från miljörådets möten i kommunala nämnder och bolag och i sina partier, dels att göra inspel på rådets möten som sedan rapporteras till kommunstyrelsen.

Den här vårens möten har vi bland annat ägnat åt kommunens klimatarbete. Junimötet kommer att ägnas åt en annan viktig fråga – arbetet med att värna biologisk mångfald i den växande staden.

Det mötet kommer vi, passande nog i Coronatider, ha utomhus då vi cyklandes kommer att besöka viktiga platser längs gula stigen.

Rickard Malmström, kommunalråd (MP)

Interpellation av Mattias Johansson (C) om ombyggnationen av Rv 55

Vägsträckan Örsundsbro-Kvarnbolund ligger längs väg 55 inom Enköping- och Uppsala kommun och är en viktig transportlänk för person- och godstransporter. Arbetspendlingen mellan Enköping och Uppsala är betydande. Vägen är utpekad som en funktionellt prioriterad väg och finns med i riksintresset för kommunikationer, då den i ett större perspektiv ses som ett alternativ till E4 genom Stockholm för den långväga trafiken.

Sträckan Örsundsbro–Kvarnbolund är cirka 15,7 km, med större delen av vägen inom Uppsala kommun (från Sävaån till Kvarnbolund). Vägen är helt central för kollektivtrafiken mellan Enköping och Uppsala och trafikeras av UL:s länsbussar liksom skolskjutsar till skolorna i Ramsta och Stenhagen. Längs sträckan finns totalt 20 hållplatser. Likaså används den av lantbrukare för transporter till och från gårdar och åkermark i området.

Trafikflödet på sträckan uppgår till cirka 11790 fordon per årsmedeldygn varav ca 1100 fordon är lastbilar (mätår 2015). Skyltad hastighet är 90 km/h, med lokal sänkning till 70 km/h vid korsningar. Vägen är 13 meter bred och inbjuder till höga hastigheter. Eftersom den saknar mittseparering är risken för allvarliga mötesolyckor betydande. I den regionala länstransportplanen har sedan tidigare vägen identifierats för bristande trafiksäkerhet och framkomlighet samt för bristande gång- och cykelmöjligheter i anslutning till den.

Trafikverket har genomfört en förstudie för att bygga om vägsträckan och har under 2020 sammanställt en planlägningsbeskrivning för projektet. Enligt förstudien behövs bland annat sidoräcke och så kallade 2–1-filer anläggas, liksom att särskilda insatser behövs vid de olika vägkorsningarna vid Säva, Ramsta och Skärfälten. Övriga frågor som kan adresseras i samma projekt, rör förbättringar av den gång- och cykelväg som löper längs med vägen på den gamla banvallen för järnvägen mellan Uppsala och Enköping. Likaså kan, om alla parter samverkar, nya och förbättrade anslutningsmöjligheter till de mest frekventerade busshållplatserna aktualiseras.

Under hösten 2020 inleds samrådsförfaranden med berörda parter om ombyggnationen av Rv 55, där inte minst Uppsala kommuns inspel kommer att väga tungt.

Jag vill därför veta av Gatu- och samhällsmiljönämndens ordförande Rickard Malmström (MP):

- Vilka åtgärder avser Uppsala kommun föra fram till Trafikverket för att öka framkomligheten och trafiksäkerheten samt förbättra gång- och cykelmöjligheter längs Rv 55 mellan Kvarnbolund och kommungränsen/Säva?
- På vilket sätt kommer Uppsala kommun att inhämta synpunkter från boende, företagare och olika verksamheter utmed vägsträckan om vilka åtgärder som de ser som angelägna?

Mattias Johansson (C)

Kommunalråd
Rickard Malmström (MP)

2020-06-03

Svar på interpellation om ombyggnation av Rv 55

Frågor

- 1) Vilka åtgärder avser Uppsala kommun föra fram till Trafikverket för att öka framkomligheten och trafiksäkerheten samt förbättra gång-och cykelmöjligheter längs Rv 55 mellan Kvarnbolund och kommungränsen/Säva?**

Vägplanen för riksväg 55 är nu under samråd med syfte att ge underlag till länsstyrelsens beslut om projektet kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Kommunen har getts möjlighet att redan i denna fas inkomma med synpunkter. Förvaltningen har redan tidigare deltagit i arbetet med den så kallade åtgärdsvalsstudie som ligger till grund för vägplanen.

Kommunen lyfter i detta yttrande över samrådsunderlaget att gång- och cykelmöjligheterna ska ses i ett hela-resanperspektiv. Cykelkopplingar till det kommunala vägnätet ska säkras och även kopplingar till befintliga gång-cykelnätet längs t ex väg 72. Det ska vara säkert att ta sig till och från busshållplatser, likväl som att det ska finnas trygga, säkra och belysta cykelvägar.

- 2) På vilket sätt kommer Uppsala kommun att inhämta synpunkter från boende, företagare och olika verksamheter utmed vägsträckan om vilka åtgärder som de ser som angelägna?**

Det är Trafikverket som ansvarar för processen att inhämta synpunkter från boende, företagare mm längs med vägsträckan. Vi kommer försäkra oss om ATT de gör det, men det är inte kommunens ansvar att göra det.

Rickard Malmström (MP), ordförande i gatu- och samhällsmiljönämnden

Interpellation av Mattias Johansson (C) om ombyggnationen av Rv 55

Vägsträckan Örsundsbro–Kvarnbolund ligger längs väg 55 inom Enköping- och Uppsala kommun och är en viktig transportlänk för person- och godstransporter. Arbetspendlingen mellan Enköping och Uppsala är betydande. Vägen är utpekad som en funktionellt prioriterad väg och finns med i riksintresset för kommunikationer, då den i ett större perspektiv ses som ett alternativ till E4 genom Stockholm för den långväga trafiken.

Sträckan Örsundsbro–Kvarnbolund är cirka 15,7 km, med större delen av vägen inom Uppsala kommun (från Sävaa till Kvarnbolund). Vägen är helt central för kollektivtrafiken mellan Enköping och Uppsala och trafikeras av UL:s länsbussar liksom skolskjutsar till skolorna i Ramsta och Stenhammar. Längs sträckan finns totalt 20 hållplatser. Likaså används den av lantbrukare för transporter till och från gårdar och åkermark i området.

Trafikflödet på sträckan uppgår till cirka 11 790 fordon per årsmedeldygn varav ca 1100 fordon är lastbilar (mätår 2015). Skyltad hastighet är 90 km/h, med lokal sänkning till 70 km/h vid korsningar. Vägen är 13 meter bred och inbjuder till höga hastigheter. Eftersom den saknar mittseparering är risken för allvarliga mötesolyckor betydande. I den regionala länstransportplanen har sedan tidigare vägen identifierats för bristande trafiksäkerhet och framkomlighet samt för bristande gång- och cykelmöjligheter i anslutning till den.

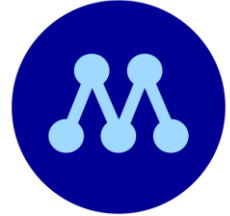
Trafikverket har genomfört en förstudie för att bygga om vägsträckan och har under 2020 sammanställt en planlägningsbeskrivning för projektet. Enligt förstudien behövs bland annat sidoräcke och så kallade 2–1-filer anläggas, liksom att särskilda insatser behövs vid de olika vägkorsningarna vid Sävaa, Ramsta och Skärfälten. Övriga frågor som kan adresseras i samma projekt, rör förbättringar av den gång- och cykelväg som löper längs med vägen på den gamla banvallen för järnvägen mellan Uppsala och Enköping. Likaså kan, om alla parter samverkar, nya och förbättrade anslutningsmöjligheter till de mest frekventerade busshållplatserna aktualiseras.

Under hösten 2020 inleds samrådsförfaranden med berörda parter om ombyggnationen av Rv 55, där inte minst Uppsala kommuns inspel kommer att väga tungt.

Jag vill därför veta av Gatu- och samhällsmiljönämndens ordförande Rickard Malmström (MP):

- Vilka åtgärder avser Uppsala kommun föra fram till Trafikverket för att öka framkomligheten och trafiksäkerheten samt förbättra gång- och cykelmöjligheter längs Rv 55 mellan Kvarnbolund och kommungränsen/Sävaa?
- På vilket sätt kommer Uppsala kommun att inhämta synpunkter från boende, företagare och olika verksamheter utmed vägsträckan om vilka åtgärder som de ser som angelägna?

Mattias Johansson (C)



Interpellation från Therez Almerfors till gatu- och samhällsmiljönämndens ordförande Rikard Malmström (Mp)

Nyligen har Svartbäcksgatan vid korsningen Stiernhielmsgatan smalnats av till att bli enfilig. Vägen som knyter ihop norra Uppsala och centrala staden trafikeras inte minst av stomlinjebussar. Det finns bussar på vägen större delen av dagen som måste kunna ta sig fram och stanna vid hållplatser längst Svartbäcksgatan, samtidigt som de konkurrerar om plats med många bilister som tar sig till och från arbete eller skola i centrum.

Inte nog med att det är en mycket vältrafikerad väg med både stadsbussar, regionbussar, bilar och besökare till ett av Sveriges största besöksmål, det är också en viktig utryckningsväg till bland annat E4 och väg 55. Framkomlighet på den vägen är därmed av största vikt.

Tidigare har Uppsalas blåljus-verksamhet, brandkår, polis och ambulans, skickat in en karta och ett ärende till kommunen över de mest prioriterade utryckningsvägarna, där bland annat Svartbäcksgatan ingår. Detta är inget som kommit oss som beslutsfattare till kännedom.

Mot denna bakgrund vill jag ställa följande frågor

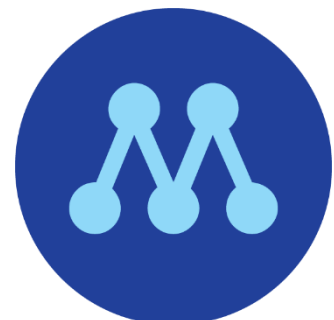
Hur säkras framkomligheten på viktiga utryckningsvägar?

Varför har vägen smalnats av vid korsningen Svartbäcksgatan/Stiernhielmsgatan?

Varför har inte beslutsfattare blivit informerade om vilka utryckningsvägar som Uppsala kommuns blåljus-verksamheter ser som mest prioriterade?

Uppsala den 12 maj 2020

Therez Almerfors



Kommunalråd
Rickard Malmström (MP)

2020-06-03

Svar på interpellation om utryckningsfordon Svartbäcksgatan

Frågor

- 1) Hur säkras framkomligheten på viktiga utryckningsvägar?
- 2) Varför har vägen smalnats av vid korsningen Svartbäcksgatan/Stiernhielmsgatan?
- 3) Varför har inte beslutsfattare blivit informerade om vilka utryckningsvägar som Uppsala kommuns blåljus-verksamheter ser som mest prioriterade

1. Hur säkras framkomligheten på viktiga utryckningsvägar?

Stadsbyggnadsförvaltningen har kontinuerlig kontakt med blåljusaktörerna och samråder med dem i samband med planering av trafiksäkerhetshöjande åtgärder utmed deras primära och sekundära utryckningsvägar. Förvaltningen får ibland därför justera utformningen, eller inte anlägga trafiksäkerhetshöjande åtgärder utmed deras utryckningsvägar. På gator som inte ingår som primära eller sekundära utryckningsvägar har blåljusaktörerna uttalat att de inte har några synpunkter.

Det som är viktigast för blåljusaktörerna är att det är ett flöde i körfälten, dvs att det inte blir stopp. En stopphållplats byggdes för några år sedan vid Råbyvägen, som visserligen anses vara relativt säker för oskyddade trafikanter, men som ibland orsakar stopp de gånger det står en buss vid hållplatsen. Förvaltningen ska därför bygga om platsen på ett sätt som gör att det går att passera en stillastående buss, vilket gynnar blåljusfordon som är under utryckning.

2. Varför har vägen smalnats av vid korsningen Svartbäcksgatan/Stiernhielmsgatan?

Svartbäcksgatan mellan Röborondellen och Gamla Uppsalagatan byggdes om med avsmalningar för ca 15 år samt med en cirkulationsplats i korsningen med Sköldungagatan. Den fortsatta sträckan nedåt Stiernhielmsgatan byggdes om åren 2011/2012 med de avsmalningar som vi nu har.

Motiven med ombyggnationen var att den då nya Bärbyleden avlastar Svartbäcksgatan samt att öka trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter (gång- och cykeltrafikanter) som korsar Svartbäcksgatan. Innan ombyggnationen hade gatan två körfält i var riktning vilket medförde att oskyddade trafikanter riskerade att bli påkörda i de situationer där en bilist stannar för att släppa över dem samtidigt som en bilist i det andra körfältet missar att de passerar över gatan på övergångsstället. En situation som tyvärr ofta resulterade i allvarliga personskador och dödsfall för den oskyddade trafikanten.

Åtgärderna med avsmalningarna gjordes således inom ramen för kommunens trafiksäkerhetsarbete som grundar sig i det nationella trafiksäkerhetsarbetet, Nollvisionen. Nollvisionen fastställdes i Riksdagen 1997 och målet i det arbetet är att ingen ska behöva dö eller skadas svårt inom vägtrafiken. Sedan 1997 har antalet omkomna i Sverige minskat från ca 650 döda per år till 224 stycken under år 2019, vilket visar på att landets trafiksäkerhetsarbete haft tämligen stor framgång samtidigt som trafikarbetet ökat.

I samband med ombyggnationen av Svartbäcksgatan samrådde kommunen med bland annat Brandförsvaret och Kollektivtrafikmyndigheten. Då framkom det att Brandförsvarets önskemål då var att behålla två körfält i varje riktning mellan avsmalningarna så bilister kan köra åt sidan om det kommer utryckningsfordon. Kollektivtrafikmyndigheten hade inte några invändningar på utformningen. Däremot ansågs det vid denna tidpunkt att det inte skulle anläggas farthinder i form av gupp på sträckan av arbetsmiljöskäl för bussförarna och utryckningstider för blåljusaktörerna.

3. Varför har inte beslutsfattare blivit informerade om vilka utryckningsvägar som Uppsala kommuns blåljus-verksamheter ser som mest prioriterade

Den karta som blåljusaktörerna delgivit förvaltningen och som visar på deras primära och sekundära utryckningsvägar har i första hand setts som ett stöd för förvaltningens trafikplanerings- och trafiksäkerhetsarbete. Den är ett delverktyg av många andra, så som handböcker och typritningar som förvaltningen använder som stöd i planeringen.

Det har således ansetts från förvaltningens sida att det inte funnits behov av att lyfta dokumentet till politisk nivå. Dessutom har blåljusaktörernas tjänstepersoner som kommunen samarbetar med i dessa frågor tydligt sagt att de inte vill se en spridning av denna karta då den i fel händer kan användas på ett inte önskvärt sätt.

Rickard Malmström (MP), ordförande i gatu- och samhällsmiljönämnden

Interpellation från Therez Almerfors till gatu- och samhällsmiljönämndens ordförande Rikard Malmström (Mp)

Nyligen har Svartbäcksgatan vid korsningen Stiernhielmsgatan smalnats av till att bli enfilig. Vägen som knyter ihop norra Uppsala och centrala staden trafikeras inte minst av stomlinjebussar. Det finns bussar på vägen större delen av dagen som måste kunna ta sig fram och stanna vid hållplatser längst Svartbäcksgatan, samtidigt som de konkurrerar om plats med många bilister som tar sig till och från arbete eller skola i centrum.

Inte nog med att det är en mycket vältrafikerad väg med både stadsbussar, regionbussar, bilar och besökare till ett av Sveriges största besöksmål, det är också en viktig utryckningsväg till bland annat E4 och väg 55. Framkomlighet på den vägen är därmed av största vikt.

Tidigare har Uppsalas blåljus-verksamhet, brandkår, polis och ambulans, skickat in en karta och ett ärende till kommunen över de mest prioriterade utryckningsvägarna, där bland annat Svartbäcksgatan ingår. Detta är inget som kommit oss som beslutsfattare till kännedom.

Mot denna bakgrund vill jag ställa följande frågor

Hur säkras framkomligheten på viktiga utryckningsvägar?

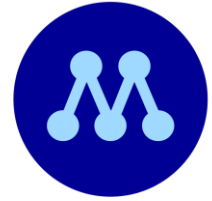
Varför har vägen smalnats av vid korsningen Svartbäcksgatan/Stiernhielmsgatan?

Varför har inte beslutsfattare blivit informerade om vilka utryckningsvägar som Uppsala kommuns blåljus-verksamheter ser som mest prioriterade?

Uppsala den 12 maj 2020

Therez Almerfors





Interpellation från Christopher Lagerqvist (M) till utbildningsnämndens ordförande Helena Hedman Skoglund (L) om tillgången till förskoleplatser

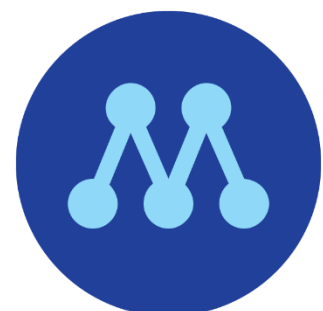
Brist på förskoleplatser kan få stora konsekvenser och barn riskerar att placeras långt från sina hem. Uppsala kommun måste kunna säkerställa långsiktiga och trygga förskoleplatser för alla barn, men enligt en föredragning för förskoleutskottet riskerar platserna till förskolan att ta slut redan i augusti 2020.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag fråga utbildningsnämndens ordförande:

Hur ska tillgången på förskoleplatser i centrala staden lösas under läsåret 2020–21?

Christopher Lagerqvist

Uppsala 11 maj 2020



Brukarrevision för välfärdsutveckling

En brukarrevision är en oberoende utvärdering som görs för att utveckla och förbättra vård, omsorg och andra typer av verksamheter utifrån ett brukarperspektiv. Utvärderingen utförs av personer med egna erfarenheter av olika funktionsnedsättningar, psykisk ohälsa eller annat med betydelse för den verksamhet som ska genomgå revision. Stärkt kvalitet, utvecklad välfärd, ökad effektivitet och stärkt brukarinflytande är resultat av välfungerande brukarrevision. Alltså gott för såväl kvalitet som ekonomi.

I Uppsala finns brukarrevisionsbyrån, BRiU, som är ett arbetsintegrerande socialt företag med redan nära samarbete med Uppsala kommun. Dock rör det befintliga samarbetet i dagsläget mer arbetsintegrering som en arbetsmarknadsinsats än att just använda sig av BRiU för att genomföra brukarrevisioner i kommunal verksamhet. BRiU används allt mer flitigt av Region Uppsala i deras verksamhetsutveckling men för Uppsala kommun genomför BRiU i nuläget ingen revision. Det har dock tidigare genomförts brukarrevisioner av verksamhet i Uppsala kommuns organisation.

Jag har noterat att minoritetsstyret i mål och budget 2020–2022 skrivit in formuleringar om att man vill utveckla formerna för brukarmedverkan vid verksamheternas kvalitetsarbete inom socialnämnden och omsorgsnämnden. Vad detta innebär framgår inte tydligt men brukarrevision borde kunna vara ett sätt att möta ett sådant uppdrag.

Brukarrevision skulle dock kunna användas i betydligt fler delar av kommunens verksamheter. Särskilt intressant kan det vara att genomföra brukarrevision i områden där enkäter och liknande uppföljningsmetoder är svåra att använda eller få fram tillförlitliga eller tillräckligt matnyttiga uppgifter genom. Till exempel skulle brukarrevisioner kunna användas för att genomlys kommunens hemtjänstverksamhet.

Brukarrevision är ett oerhört kostnadseffektivt sätt att få fram information om hur en verksamhet fungerar, med en metod som får fram information andra metoder misslyckas med.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga Erik Pelling:

- Hur ser ansvarigt kommunalråd på brukarrevision som en möjlighet att utveckla kvalitet, effektivitet och brukarinflytande i kommunens verksamhet?
- Avser minoritetsstyret ta initiativ till att genomföra fler brukarrevisioner?
- Vilka verksamheter finner minoritetsstyret i sådant fall särskilt intressanta att genomföra brukarrevision inom?
- När kommer brukarrevisioner att beställas i det fall minoritetsstyret avser genomföra brukarrevisioner?

Tobias Smedberg (v)

